

Avanture Anselma Lanfurlua

EKONOMIKON

Jean-Pierre Petit

Prijevod: Semka Kulović-Debals

Društvo

Znanje bez granica

Villa Jean-Christophe, 206 Chemin de la Montagnère, 84120, FRANCE

Trenutne web stranice: <http://www.savoir-sans-frontieres.com>

Predsjednik društva: Jean-Pierre Petit

Jean-Pierre Petit je astrofizičar i tvorac novog tipa knjževnog rada: Znanstveni strip. 2005. godine odlučio je dvadesetak stripova staviti na svoje web stranice, dozvoliti njihovo kopiranje, te ih tako ponuditi širokoj publici na upotrebu. Osnovao je i društvo "Savoir sans Frontières" (Znanje bez granica) čiji je cilj besplatno širenje znanja, pa i onog znanstvenog i tehničkog, širom svijeta. Društvo funkcionira zahvaljujući donacijima kojima plaća prevodioce. Njihov broj se stalno povećava, a 2005 godine stripovi su prevedeni na 18 jezika. Ove pdf datoteke (dokument koji upravo čitate) mogu biti slobodno kopirane, te pozivamo učitelje i profesore da se njima koriste na svojim satovima uz uvjet da njihova upotreba ostane neprofitabilna. Dopušteno je korištenje ovih stripova u gradskim, školskim i sveučilišnim knjižnicama, u tiskanom izdanju ili na internetu. Autor se obavezuje dopuniti postojeću seriju stripova s jednom još jednostavnijom, namjenjenom djeci od 12 godina. Trenutno radi na "govornim" stripovima za nepismene i "dvojezičnim" stripovima za učenje stranih jezika.

Društvo neprestano traži nove prevodioce koji bi prevodili na svoj materinji jezik, a koji imaju dovoljno tehničkih znanja za prevođenje ovih stripova. Donacije su također dobro došle. Sav novac je posvećen novim prijevodima.

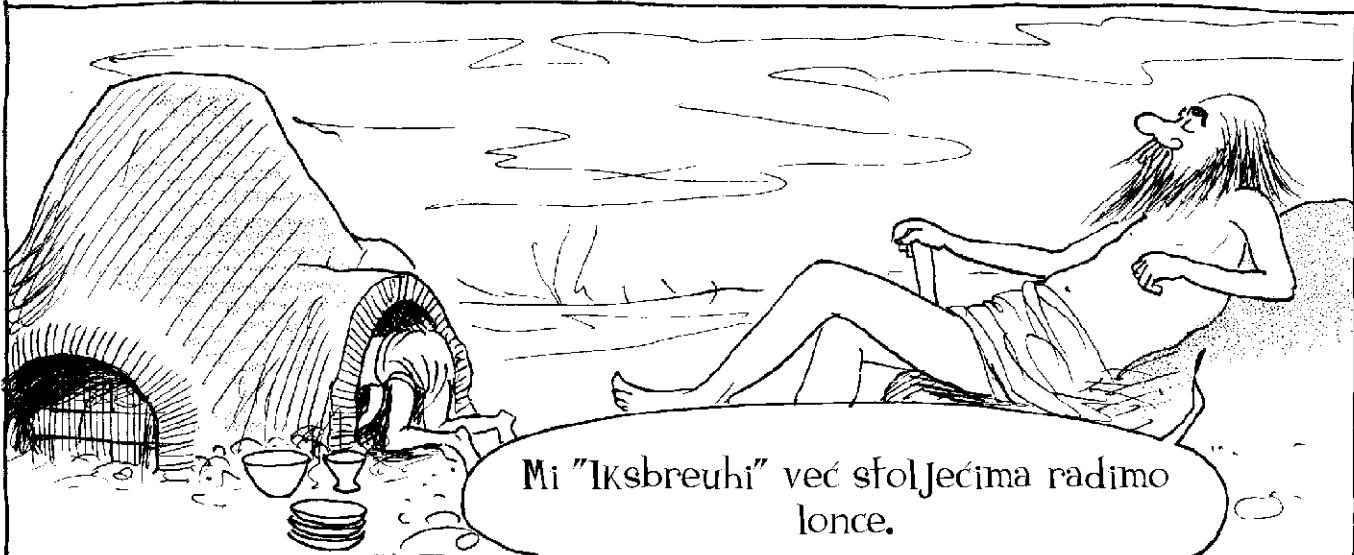
Tekst prevela

Semka Kulovic-Debals po zanimanju diplomirani arheolog.
Od 1998 živi i radi u južnoj Francuskoj.

UVOD

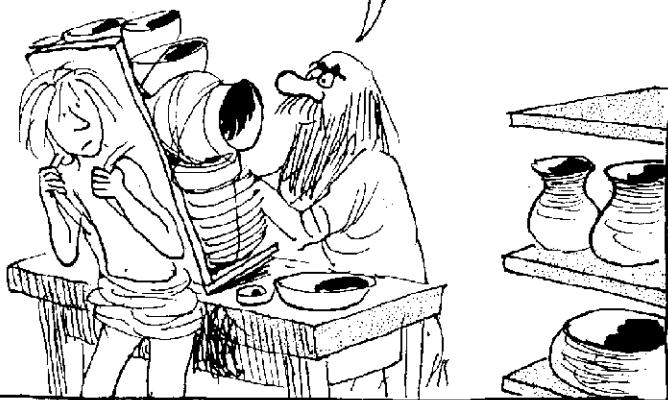
Bilo jednom u BorduriJi ...

"Mi" radimo lonce !

Hajde više, budalo jedna,
presfani se vrpoljifi ne mogu
nam jesiti robu.

Ah, evo i starog Kroumira.

RAZMJENA

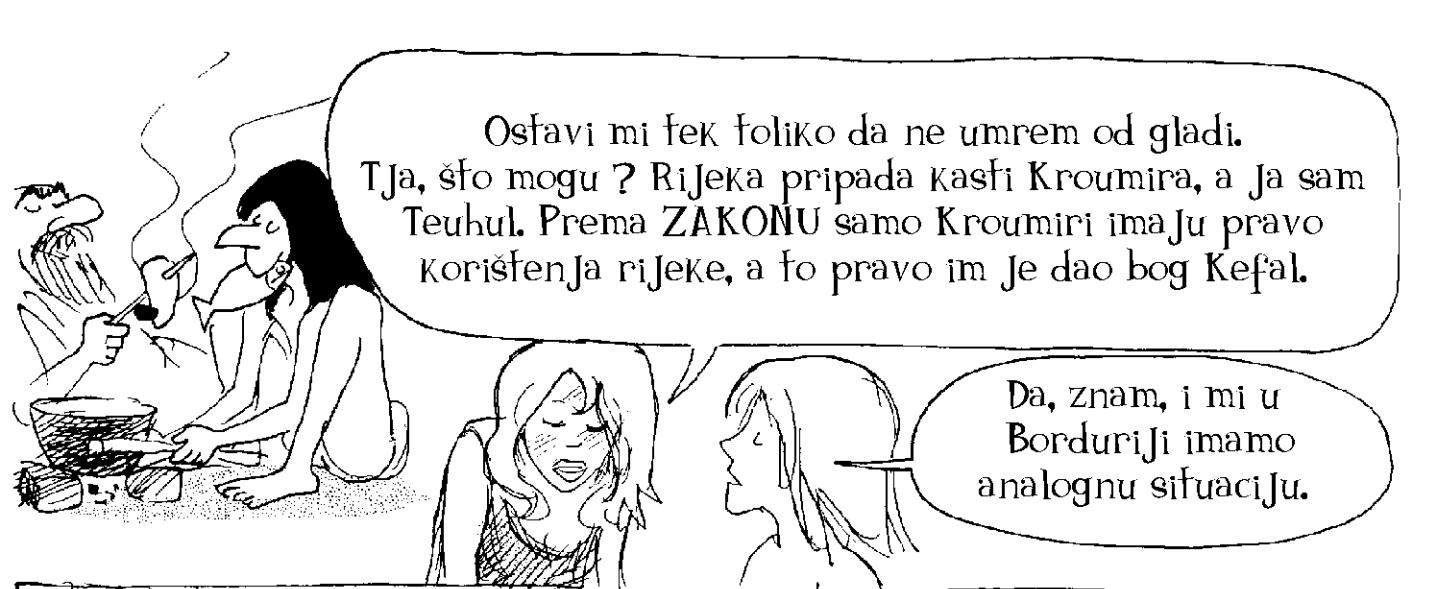
hajde, četiri ribe za jedan lonac.

Ne, šest !

Trebaće im dosla vremena
dok ne UTVRDE TEČAJ.
Kako si ti ?

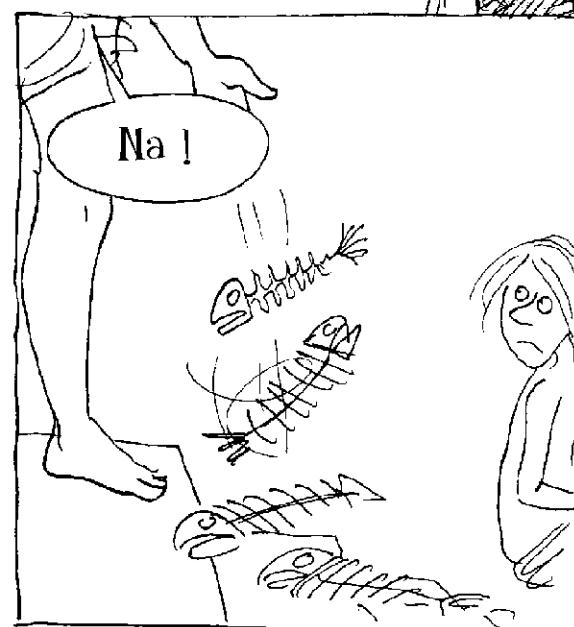

Ah, za njega lovim ribu.

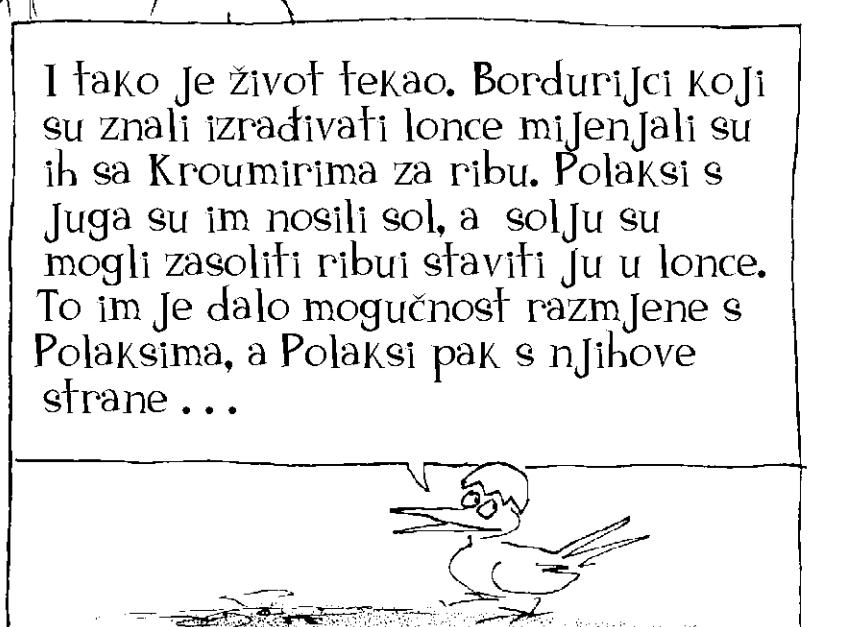

Osfavi mi tek što liko da ne umrem od gladi.
Tja, što mogu ? Rijeka pripada kasći Kroumira, a Ja sam
Teuhul. Prema ZAKONU samo Kroumiri imaju pravo
korištenja rijeke, a to pravo im je dao bog Kefal.

Da, znam, i mi u
BorduriJi imamo
analognu situaciju.

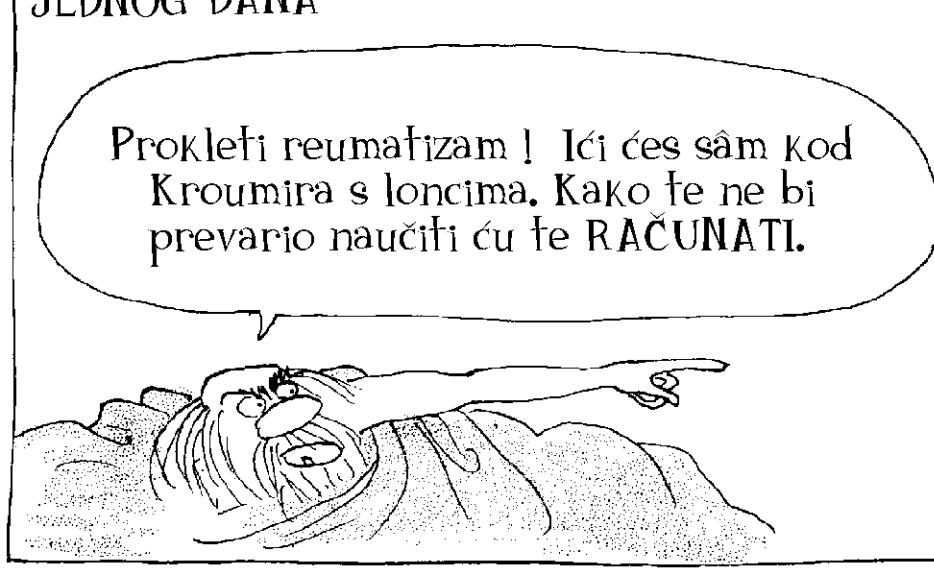

Na !

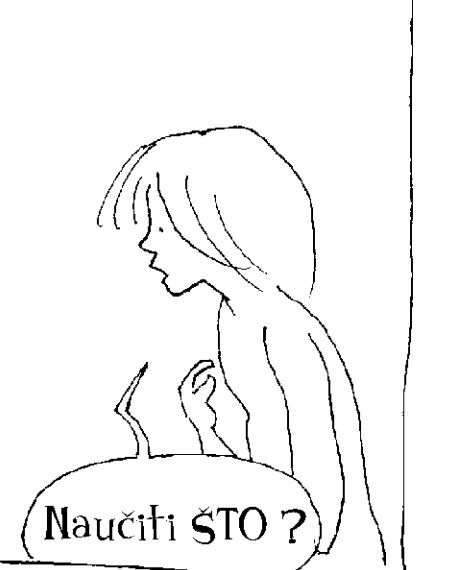

I tako je život tekao. BorduriJci koji su znali izrađivači lonce mijenjali su ih sa Kroumirima za ribu. Polaksi s juga su im nosili sol, a solju su mogli zasoliti ribui staviti ju u lonce. To im je dalo mogućnost razmjene s Polaksima, a Polaksi pak s njihove strane ...

JEDNOG DANA

Prokleti reumažizam ! Ići ćes sâm kod Kroumira s loncima. Kako te ne bi prevario naučiti cu te RACUNATI.

Naučiti ŠTO ?

RAČUNOVODSTVO

Naučili će te TAJNU PRSTIJIU. Slušaj, glupane, vidiš li ti ove svoje ruke ? Na njima se nalaze prsti. Na svakom prstu se nalaze članci.

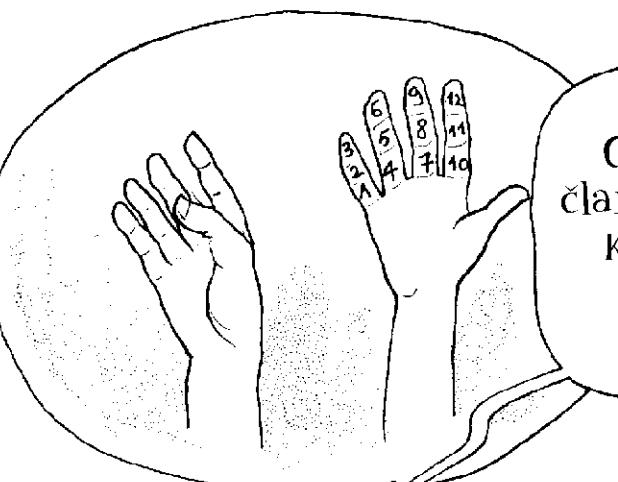
Ovo te ne bih trebao učiti, ali ako to ne napravim Kroumir će te preveslati kao budalu.

A Ja, Ja ne volim kad me preveslaJu.

Gle, koristiš se palcem za pokazivanje članaka i to po ovom redu. Kada dodeš do kraja to čini jedno TUCE. Koristit ćeš kore drveta i sve zabilježiti.

Idi sada
i da nisi nikome otkrio ovu
tajnu Jer će te inače bog Wall
kazniti! Donijet ćeš mi
račun.

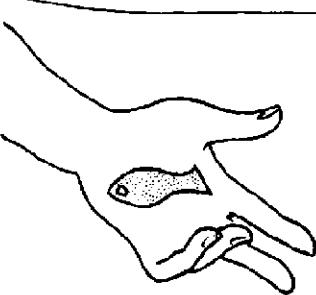

A ako me prevariš, oderat će te !

ROĐENJE NOVCA

Imam nešto puno bolje što ti mogu daši. Vidiš ove male željezne predmete? E, pa oni **PREDSTAVLJAJU** ribe.

Da, pa to vidim i sam.
No što će mi reći gospodar ako mu
ja donesem ove male stvari umjesto
dobrih, pravih riba?

Ove željezne ribe su jako tražene... znaš... Polaksi s Juga ih ponekad mijenjaju za hranu. Budući da love, oni od njih znaju raditi vrhove strelica, a čuo sam da kad ih rastališ od njih možeš napraviti još štošta drugo.

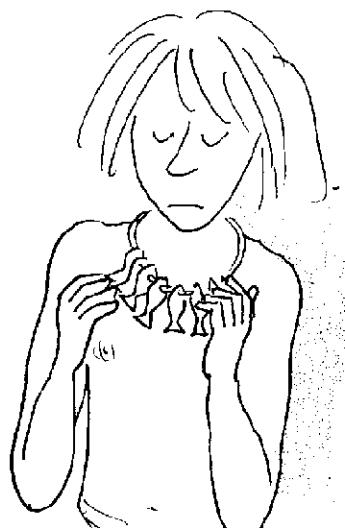

Ne, nemam **POVJERENJA**.
Pa one su tako male. Izmlaćit će me.

Kako ćeš napraviti račun s tim svojim loncima?
Ovaj sistem ti po jednostavljuje život: Jedna riba,
jedan predmet, jedna riba, jedan predmet.

Na ovaj način se nećeš moći
zbuniti. A vidiš od njih možeš
napraviti i ogrlicu, pa ih putem
nećeš posijati! (*)

(*) Običaj koji je puno kasnije prihvaćen
u nekim mediteranskim selima.

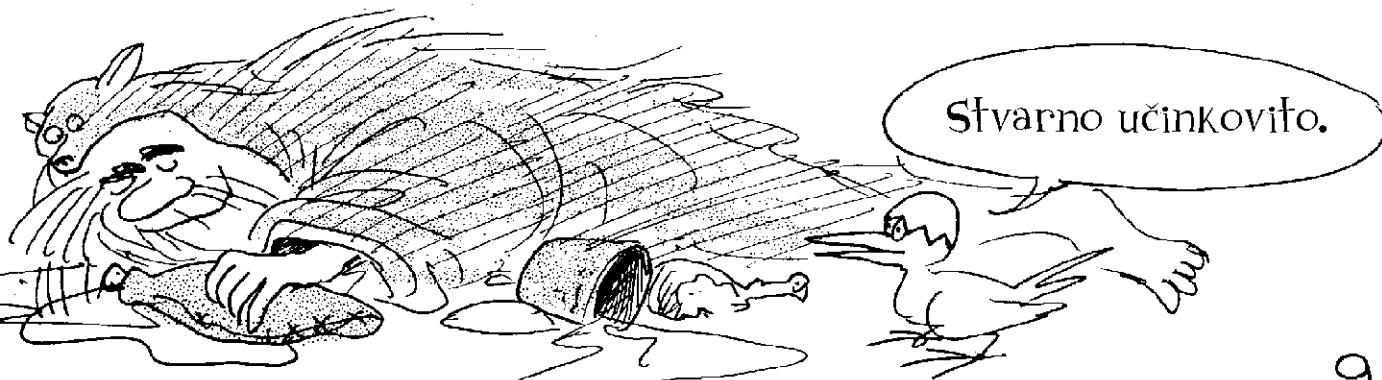
TRGOVINA

Da, i dodao Je kako će imati istu vrijednost,
te da možeš provjeriti u regiji.

Fantastično ! Naši susjedi Tajaksi koji
do sada nisu marili za moje lonce,
bacili su se na željezne ribe. U
zamjenu sam dobio krvna i meso.

Novac omogućava izvršavanje transakcija bez razmjene direktno konzumnih proizvoda. Iksbreuh koristi metalne predmete kako bi pretvorio svoje lonce u meso i alkohol međutim da bi izvršio tu transakciju mora privremeno prihvatići posjedovanje predmeta koje nije u mogućnosti direktno koristiti, a koji mu služe kao NOVAC za razmjenu.

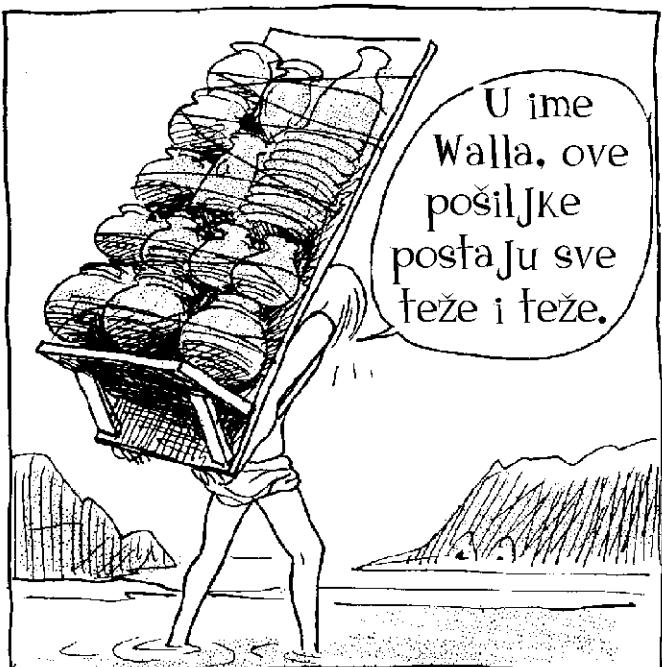
Bitno je da nije teško.

POTROŠAČKA CIVILIZACIJA

Donio sam odluku. Izradivači ćeš još više lonaca, gomile lonaca. Umjesto da ih zamjeniš za prave ribe, ti ćeš donijeti te male predmete s kojima ću kupiti meso i puno lijekova.

I što ti to na stvari mijenja?
Proizvodiš tri puta više lonaca. Tri puta
više od vaših POTREBA.

Pa, umjesto da cuclam riblje, ja sada glođem životinjske kosti.

U ime
Walla, ove
pošiljke
posta Ju sve
teže i teže.

Oho, ovo Je nešto novo.
Male metalne ribe na sebi
nose ureze.

Połaksi s Juga rađovali su sa gođovo svima po malo. Na kraju su iznervirali kralja NUMISA koji ih je na brzinu sredio. Tako je povećao svoju dominaciju preko čitave zemlje. Ova ideja s malim ribama mu se učinila jako zabavnom, te je položio svoju ruku na rudnike i tajionice. Od sada je on taj koji ima ekskluzivno pravo u ovom poslu i za to na metalne ribe stavlja svoj znak.

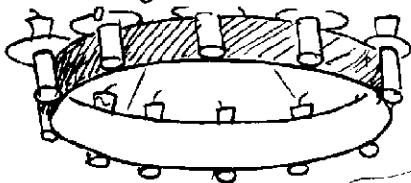

Ah Još jedan deťalj :
Pribija na kolac sve one koji
krenu u istu avanturu.

MONETARNA MASA

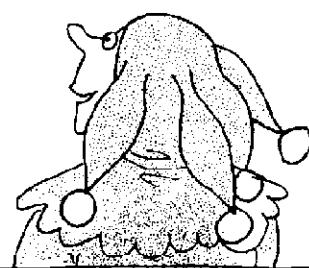
Kod kralja NUMISA :

Taj izum Polaksa, taj NOVAC ...
to Je sjajna ideja. Moći ćemo kupiti
ciJelu zemlJu.

ZemlJu,
visočanstvo ?
CiJeli svijet

Imaš pravo : Kupimo svijet !

SofiJa, poslovi se dobro kreću. Dobio sam nevJeroJačnu komandu od kralja NUMISA. Odlučio Je pozvati na večeru sve stanovnike Zemlje i želi nezamislivu količinu ribljih konzervi.

PoJačati ćemo ulov. Isplesti ćeš
Jednu golemu mrežu s kojom
ćemo drenirati Jezero.

Ovamo s novcem.

A što se tiče Anselma, morao je za Iksbreuha od Bordurije proizvoditi nezamislive količine lonaca.

To čini Jednu ruku od ruke od ruke (*) .

Ti pričaš o vršcima
stijela. Imamo ih dovoljno.
Sve su nam zalihe vrhom pune
stari moj. One nas više uopće
ne zanima Ju.

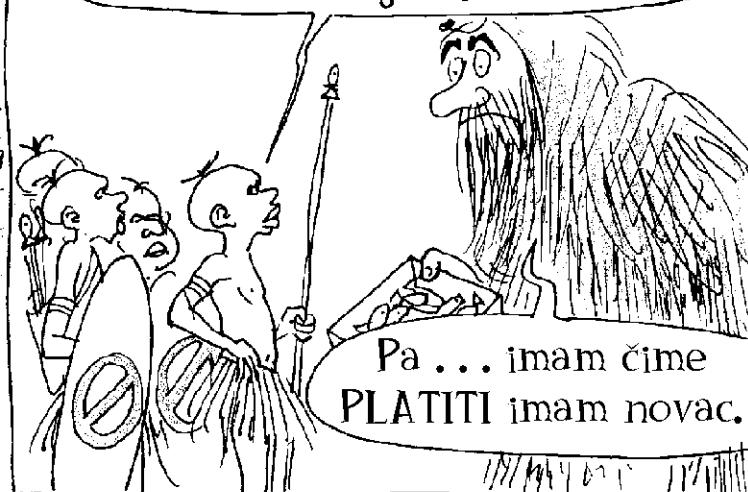
A osim
toga, žel Jezo,
to Je žel Jezo.

U najboljem
slučaju četiri ruke
vrškova štrelica
za jednu litru.

Na drugom kraju tog lanca kod ,
Ta Jaksa...

Dvije stotine litara lijeka za tvoj
duh-u-stopalu, manemoj
i što još ? ..

Pa ... imam čime
PLATITI imam novac.

Ali ... vi nemate pravo. Jedna
litra košta jedan vrh štrelice. Ja
vas mogu načjerati da mijenjate
po tom tečaju .

A Je li ? Dečki idite po ljepilo
i pileća pera.

Gospodaru, što
vam se dogodilo?

Tajaksi ... traže više
željeznih riba.

A to je sve išlo od jednog do drugog ...

Na, evo ti tvoji lonci.
Međutim želim PRAVE ribe.

U naJgorem slučaju daj mi četiri
ruke kovanica za jedan lonac.

četiri ruke !?
Pa ti si sišao s uma !

Nešto kasnije :

Kralj želi naručiti

Idi i reci tom
svojem kralju ...

Što kažeš vojniče ?
četiri ruke kovanica
za jednu ribu !!!

Veličanstvo, pokušajmo
sačuvati hladnu glavu.
Time se ništa neće riješiti.

Polaksi s juga su
izmislili tu stvar,
taj novac. I čini se
da je to vrlo
praktično ali u
tome svemu
postoji nešto
čime mi ne vladamo

Neka ga se
pribije na kolac !

Probajmo malo
razmisliti što se to događa.

A da pitamo Polakse
neka oni riješe ovu krizu ?

Nažalost,
veličanstvo svi
su nabijeni
na kolce.

Ah... štefa

Kada smo EMITIRALI taj NOVAC,
TEČAJ je bio jedna željezna kovanica za
jednu ribu. Za tím smo htjeli EMITIRATI
više novca, a cijene su počele IZMICATI
KONTROLI.

Moramo zaustaviti
proizvodnju
kovanica.

A u zemlji Kroumira, operacija prestiža koju je pokrenuo
kralj NUMIS ima sasvim drugačije posljedice.

To je sve što si
donijela, kujo !?!

Bespotrebno se nervirate. Zbog te sulude narudžbe
istrijebili smo ribu, poharali cijelo dno jezera.

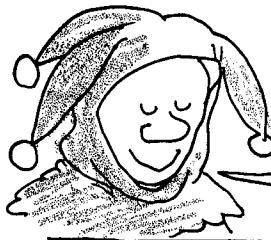
Broj riba se smanjio za polovicu ? Kako bih zaštitio
ZARADU, jednostavno ću udvostručiti cijene.

I RIBA
OSAM
RUKU
KOVANICA

Osam ruku kovanica kažeće !!!
Pa Vaša riba postaje SKUPA.

ONO ŠTO JE RIJETKO JE SKUPO

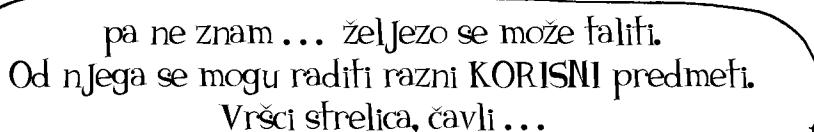
Jeste li vidjeli, veličanstvo, riba postaje rijetkost, a njezina cijena raste. RIJETKOST POVEĆAVA VRIJEDNOST.

Možda s našim novcem nismo napravili dobar izbor.
Željezo postaje običan proizvod. Od njega se rade
kočači za kola. Metalurgija se razvija. Bilo bi bolje od
nečeg drugog kovači novac.

Ipak, jedna me stvar
muči : zlato se ne
može KORISTITI ZA
BILO ŠTO. Ono je
dosta mekan metal.

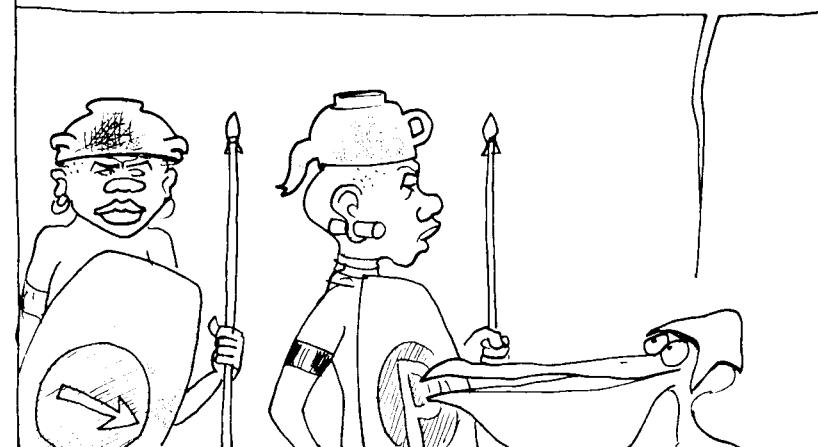

POTROŠAČKI predmeti.

No dobro, dobro znam čemu
zlato može služiti ...

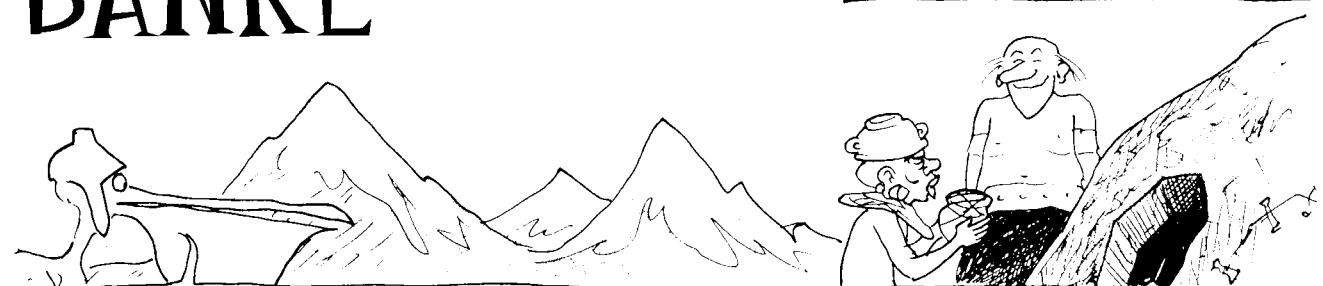
Trgovina se kako tako razvijala. Iksbreuh od Borduri je uspio je uveriti Ta Jakse da od njega kupuju lonce i tako OTVORIO novi prostor za svoju PROIZVODNU, jedno novo TRŽIŠTE.

Kad je na njega došao red, i kralj Ta Jaksa je upućen u tajne zadovoljstava potrošnje, te si je u zamjenu za meso proizvedeno lovom, mogao kupiti velike količine ljestvih stvari.

BANKE

Zabrinut za novac svojeg naroda, te kako bi izbjegao krađe i pohlepu, kralj Ta Jaksa je odlučio povjeriti novac jednom susjedu besprijeckorne neutralnosti, a isti je prihvatio čuvali ga, naravno, uz neznačnu naknadu.

INFLACIJA ZBOG POTROŠNJE

Počujte ! Vi koji hodate gologlavci, izloženi na milost i nemilost svemirskih agresija, zlih duhova, štetnih sunčanih zračenja ... ako želite biti na čelu, prihvatiće ovaj originalni bordur Janski šešir.

Kupite naš ČELOPOKRIVAC.

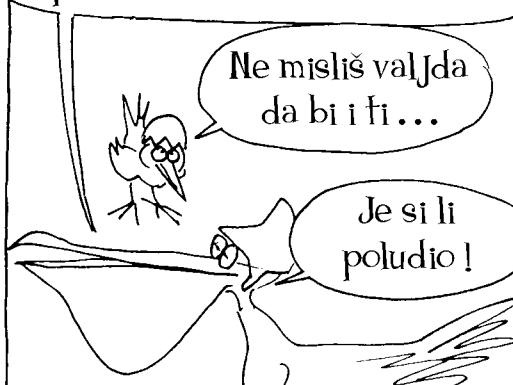
OVDJE U PRODAJI
ČELOPOKRIVAC

Nemojte uzaludno tratići vrijeme u školskim klupama. Naš GNOSEOSOFSKI šešir će vam osigurati TRANS - CEREBRALNI PRIJENOS svog znanja koje vam je potrebno.

Anselmo Lanturlu, ovdje nazočan, do nedavno počini neznačica, naučio je TAJNU PRSTIJU zahvaljujući našem ČELOPOKRIVACU.

Ma stvarno ! Iksbreuh ne preza ni pred čime za dobru REKLAMU.

Anselmo, mali moj, posao ide k'o grom !

Pedeset Gulbara braće moj !

Ostala su samo tri gospodaru !

Aah ! Onda
šezdeset gulbara !

Ma ... Vi
povisuJete
cijene?

Sinko, to Bog Wall odreduje
cijene, a ako narod za traži još,
to znači da cijena nije
dovoljno visoka!

Anselmo, sve sam predvidio.
Od sada ćemo peći lonce uz pomoć
ovog crnog ulja, to je nafta.

Samo ti vrli i ne
brini za ostalo !

Cijelu smo šumu sravnili sa zemljom
kako bi ispekli te glupe lonce.

INFLACIJA ZBOG TROŠKA

NAKON NEKOG VREMENA

Jednog dana

Gospodaru, ovako više ne ide. Zima je, hladno mi je,
gladan sam svaki dan i to već godinama, a s druge
strane ti ždereš k'o svinja ! ..

A tako znači. To ti Je ona d'jevojka što radi na Jezeru napunila glavu idejama !

Čini se da su oni čamci napravili "zadrugu" ili nešto tome slično !

Pet Gulbara po danu !
Pa ti mene hoćeš oderati !

Hoćeš uništiti biznis. Još i naftu moram platiti, a njezina cijena neprestano raste !

Jedina stvar koju trebate napraviti je prestati piti ... lijek !

Pet Gulbara po danu.

Ohh Walle,
ovo je ružan san.

Slušaj, ako budeš naporno radio, biti će kasnije prema tebi dobar.

A što bi ti, molim te lijepo, napravio s tolikom svojom novaca ?

Ne, pet Gulbara i to odmah.

Kupio bih si
košulju i sapun.

Ahh, u tome je stvar ! Prvo luksuz,
pa onda razvrat, blud !

Ja te štitim od tebe samog !

Što me gnjavite?
Ja hoću samo
Jednu košulju.

Ja sam pred Wallom
odgovoran za tvoju
čudoređnost.

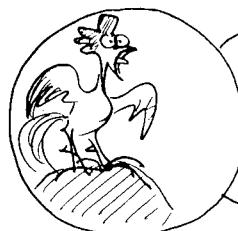
Ako je tako
onda si sam
radi lonce !

Kakva nezahvalnost.
Meni sve duguje, ja ga hranim ..

Ah moj lijek !

U zoru :

Anselmo, silazi, brzo !
Moraš napraviti
čelopokrivače za Glupopse.
Sutra dolaze ..

Hoću pet Gulbara
po danu i dan
odmora na jedan.

Ma ne pričam ti Ja
o tome. Silazi.

Pet Gulbara.

Oh Joj, za Walla miloga,
Glupopsi. Izgubiti će Klijene.

Jedan Gulbar ..

NE , PET !

... i moj dan
odmora !

U redu ...

Odbiti će ţrošak
dohodka.

Anselmo, što li
im Je danas ?

Nemam pojma.

Evo, Konačo Je stigao ČELOPOKRIVAC
Koji će vas štititi praktično od svega!

Možemo li ga isprobati ?

Isprobati ? Paaa ... da ...

To Je otkriće, ta Je TEHNOLOŠKA INOVACIJA u kratkom periodu uništila industriju Iksbreuha od Borduriјe ...

BURZA RADA

Što kažeće? Vi ste lončar?
To Vam zaista nije ni od kakvog
interesa. Znate li računati?

Joj, pa Vi brojite po bazi od dvanaest.
Stari moj, danas brojimo po
decimalnom sistemu.

TKO Još može držati korak sa svim tim modernim tehničkma?

Dok se Lanfurlu našao na trnovitom putu NEZAPOSENOSTI
na obalama Jezera, Sofija :

MATKOBOWSKA ! Što se dogodilo otkako smo ubili Kroumira i
preuzeli vlasništvo nad Jezerom ?

Mi, ribari nastavili smo s teškim radom. U
međuvremenu nam se prilijeplila banda raznoraznih
parazita zbog čega se naša sudbina ništa malo nije
promjenila.

Naša Zadruga Je li Jepa.

Drugarice ! ne smiješ tako govoriti. KOLEKTIV je borba. Vi se ovdje borite na fronti proizvodnje. Drugi se bore na poljima POLITIČKE SVIJESTI i na PLANU. Mi ovdje živimo u PLANITRANOJ EKONOMIJI (*).

Da, baš tako, dođi malo vidjeti te tvoje heroje političke svijestti.

Oni ne žderu ! Oni užinaju. To je kontrola kvalitete proizvoda.
Ti imaš pokvarenu maštu !

Kontrola kvalitete?
Moš mislit !

Mi ovdje živimo bolje i to kolektivno. Nema nezaposlenosti. Za svakoga postoji posao.

Na JEDNOG koji stvarno radi
ima ih DESET koji ne rade ništa ili spava Ju.

Čuvaj se Sofija.
On je iz Sigurnosti.
Opasan je.

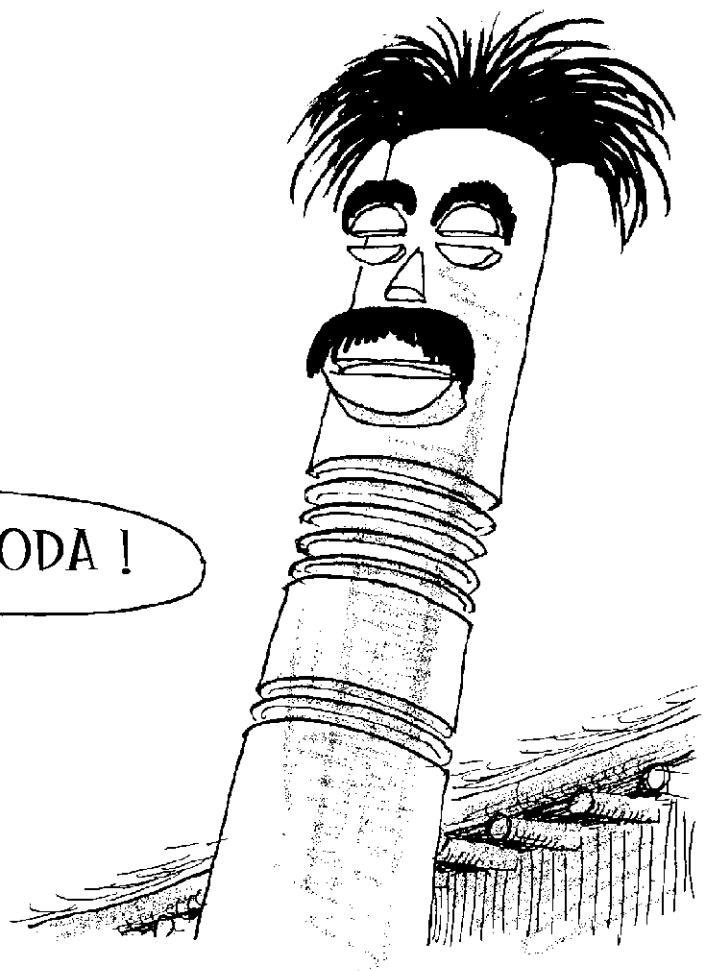
Ja to sve napameć znam. Sam Bog zna da sam željela tu revoluciju.
Kada smo ubili Kroumira nisam ga oplakivala. Kako uspijevaš
osigurati da se od tolikih ljudi ovdje ne stvori nova kasta
nesposobnih, lijepih i kretena, već kasta "visoke političke svijesti" ...
I zbog čega oni dobivaju riblje repove, a mi glave?
Zbog čega su oni POVLAŠTENI?

Tvoj zaostali mentalitet te zaslijepljuje. Moraš gledati
cijelinu, a ne se koncentrirati na svaki pojedini slučaj.

E sada je stvarno previše.
Napisati će o tebi izvještaj ...

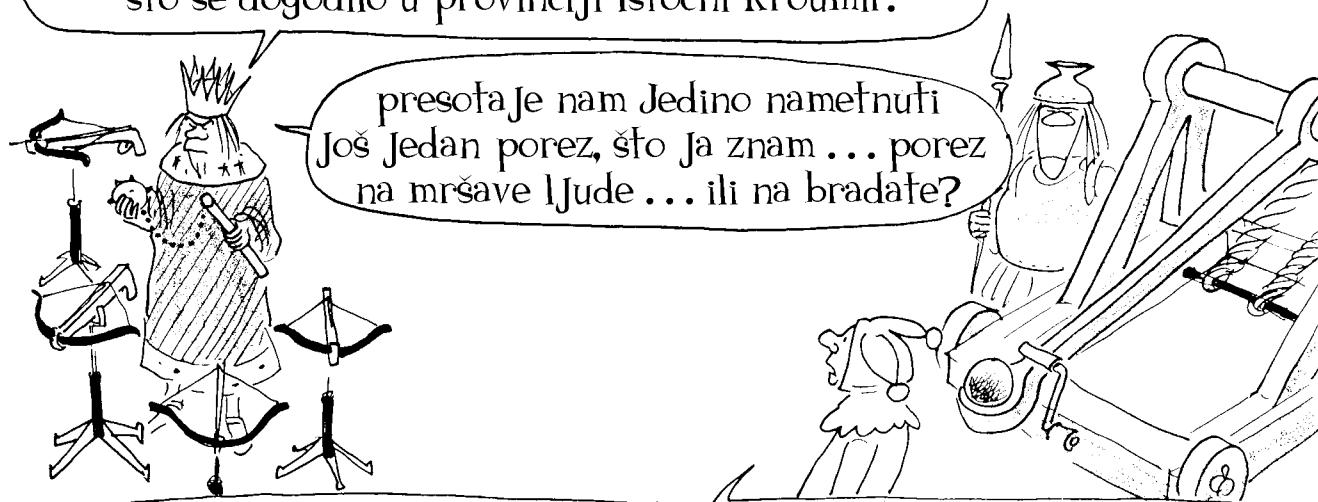
MALOME OCU NARODA !

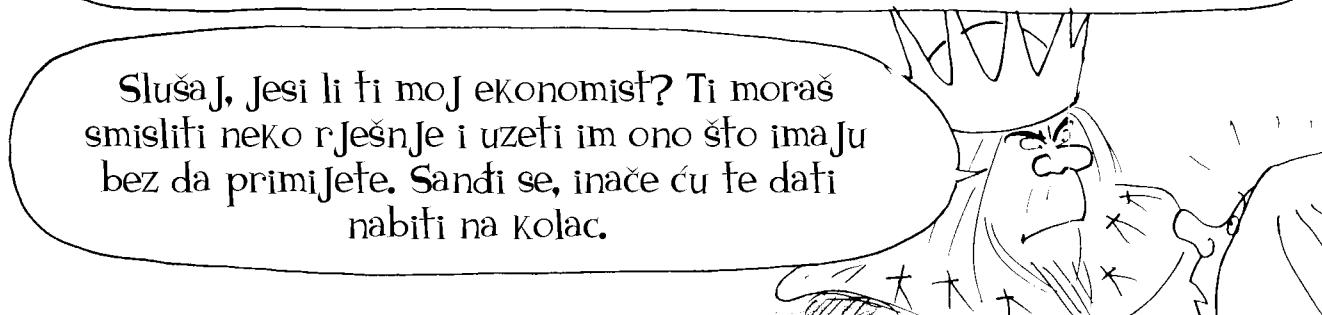
KOD KRALJA NUMISA :

Ne bih želio da se i ovdje dogodi nešto slično onome
što se dogodilo u provinciji Istočni Kroumir.

Visočanstvo, tako nešto više nije moguće, to će imati katastrofalne
posljedice, a osim toga više ne možemo stanjivati kovanice zlača jer
ćemo uskoro kroz njih moći gledati.

Lako je to reći ... lako je to reći ...

Gle nekog čovjeka vode na mučenje. Strašno su s njim grubi. Njegov prekršaj mora biti velik.

Neki Ijudi stavalju svoj novac na sigurno. U pećine novaca. Nezgodno je to što taj novac onda ne kola. Njime se više ne možemo služiti.

Zbog toga su neki drugi Ijudi izmislili jedan sistem. Napišu na komad pergamenta "plaći nosiocu toliko i toliko Gulbara" i na dnu se potpišu. Oni to nazivaju ČEKOVI. Naravno zakon zabranjuje, i to smrtnom kaznom, izdavanje veće količine čekova od stvarne svote Gulbara pohranjene u vlastitoj pećini, u vlastitoj BANCI. S tim pergamentom se može plaćati.

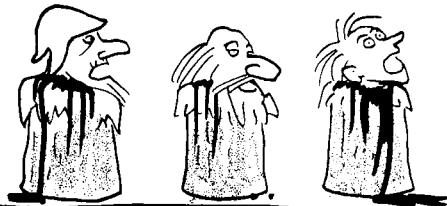
Tako Ijudi mogući u planine i razmjeniti pergamente za Gulbare zlata.

AA AA AH HH

Puno ti hvala dekurione. Idi se sada odmotiriti. Podvrgnuo si se silnim naporima kako bi mi sve to objasnio.

Za Walla miloga, ova me sudbina
čeka ukoliko ne prondem rJešenje.

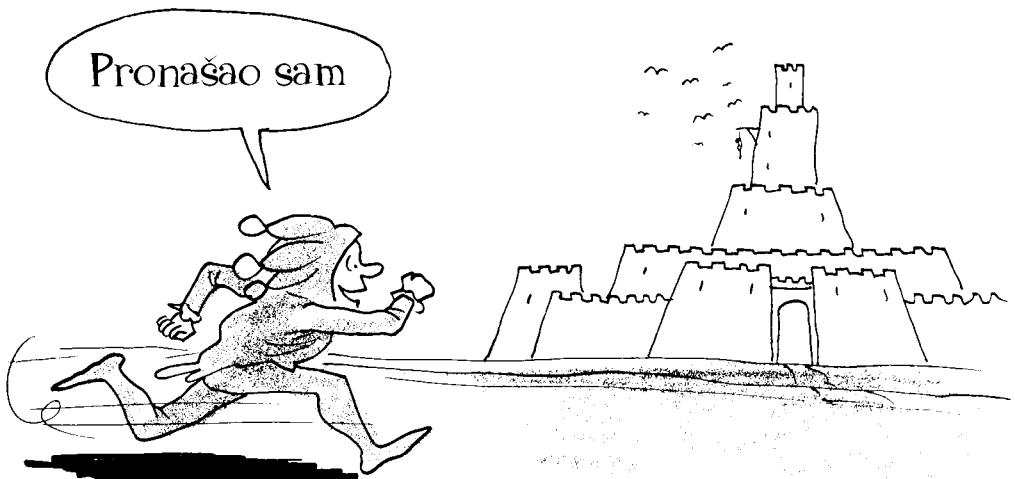

Hmm ...

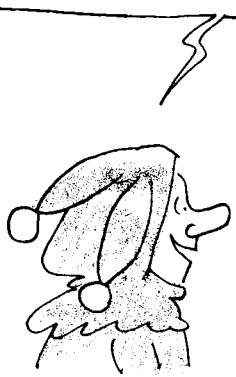
Ali ! ..

Pronašao sam

PAPIRNATI NOVAC

Visočanstvo, otvoriti ćemo banku
i nazvaši Ju Banka BorduriJe,

I što onda ?
ne vidim tu nikakvo
rJešenje. To će nam samo
zakomplicirati život.

a za tím ćemo generalizirati
čekovni sistem.

Za početak ćemo prihvatići u našu banku svo zlađo koje drže naši podanici. "Hrabreci" ih ako će bude potrebno ... U zamjenu ćemo im dati papire na kojima će pisati "važeći za toliko i toliko Gulbara" i sve ćemo tako urediti da samo ta stvar bude u prometu.

Da ali ... mi zbog toga nećemo biti ništa bogatiji ! ?

Ah, čekaj malo mislim da počinjem bolje shvaćati.

Mi ćemo isto tako staviti te "papirnate Gulbare" u promet. I naravno biti će ih puno više no "zlađnih Gulbara".

Hmm ... postalo je očito da su naši zlađni Gulbari sve lakši i lakši, no tko će znati da ćemo mi emitirati sav taj PAPIRNATI NOVAC.

To će biti naјslavnija afera čekova bez pokrića u povijesti.

Majmunski novac !

... uh greška !

Hmmm ? !

Oh, ništa visočanstvo.

ČekaJ malo: ako mi emiširamo Jako puno papirnatih Gulbara, Ijudi će, i onako blesavi kakavi Jesu, posumnjati u nešto. A ako papirnati Gulbari budu brojniJI, puno brojniJI od zlačnih Gulbara biti će ih nemoguće zamjeniti Jedan za Jedan i to sve u isto vrijeme , tj. održati JEDNAKOST.

Natuknica : Ja uviJek mogu odbiti tu zamjenu...

To može uzrokovati paniku,
visočanstvo : Ijudi će potpuno izgubiti
POVJERENJE u naš **PAPIRNATI NOVAC**.

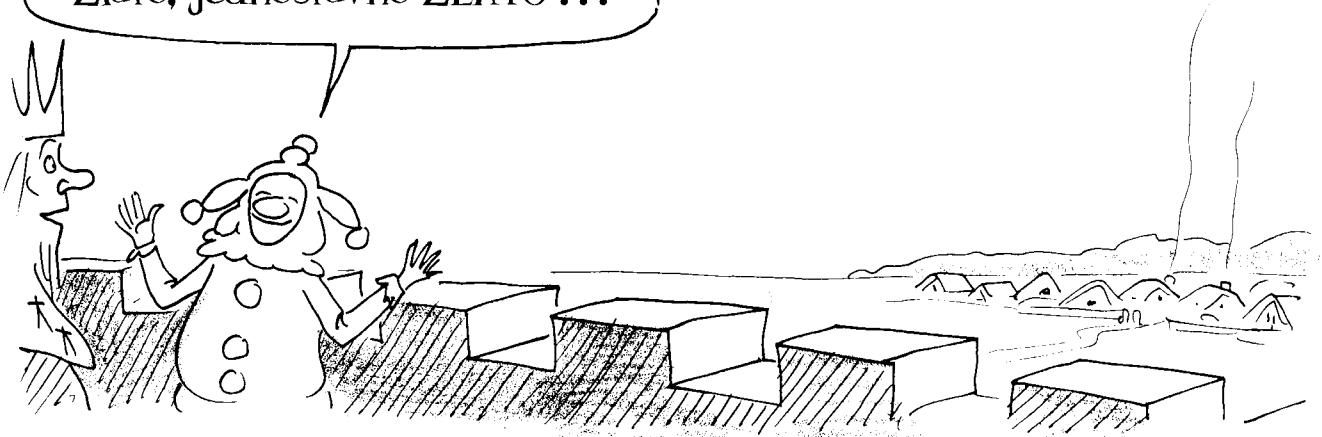
Ako u promet stavimo dva puta više papirnatih Gulbara od stvranog broja zlačnih Gulabra, biti će dovoljno da ih zamjenimo dva za jedan.

Znam što ćemo napraviti :
kad nam Ijudi povjere svo
zlačo, mi ćemo njega rastaliti !

Mislim da to neće biti dobro
videno, visočanstvo.

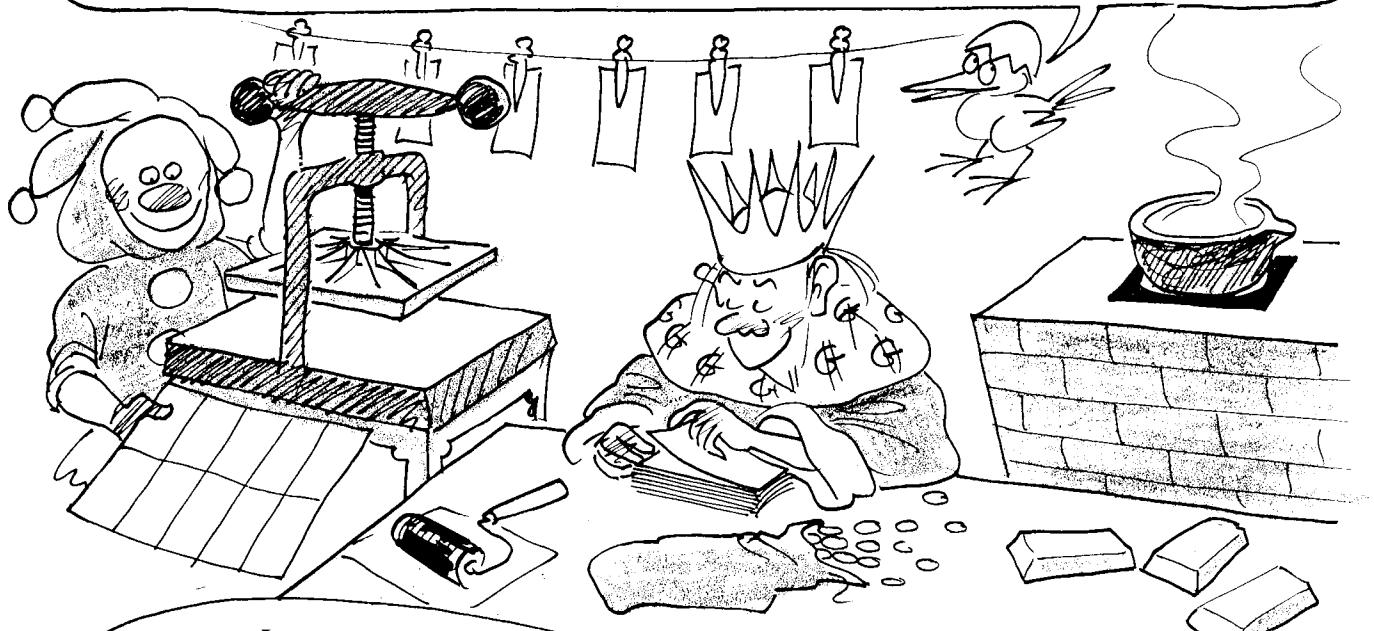
I što onda, što ćemo
time dobiti?

Zlačo, Jednostavno ZLATO ...

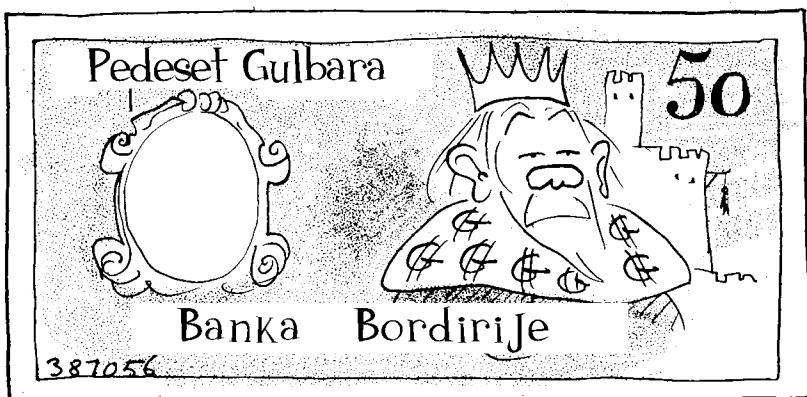

I tako je počela najveća aféra čekova bez pokrića u povijesti kraljevstva.

Sve se dogodilo kao što je i predviđeno. Narod je donio svoje zlažne Gulbare koji su isti tren bili rastaljeni i o kojima više nikada nismo čuli никакve price. Kralj Numis odštampao je hrpe novčanica s kojima smo se požurili kupiti hrpe razno raznih stvari. Naravno cijene su počele skakaći, a i zlato isto. Međutim kako se sve puno skupljelo plačalo ništa više nije prihvatao stari Bordurijski novac.

Ta aktivnost koja je mogla svakog običnog Borduirjca odvesti na vješala bi nazvana EKONOMIJA.

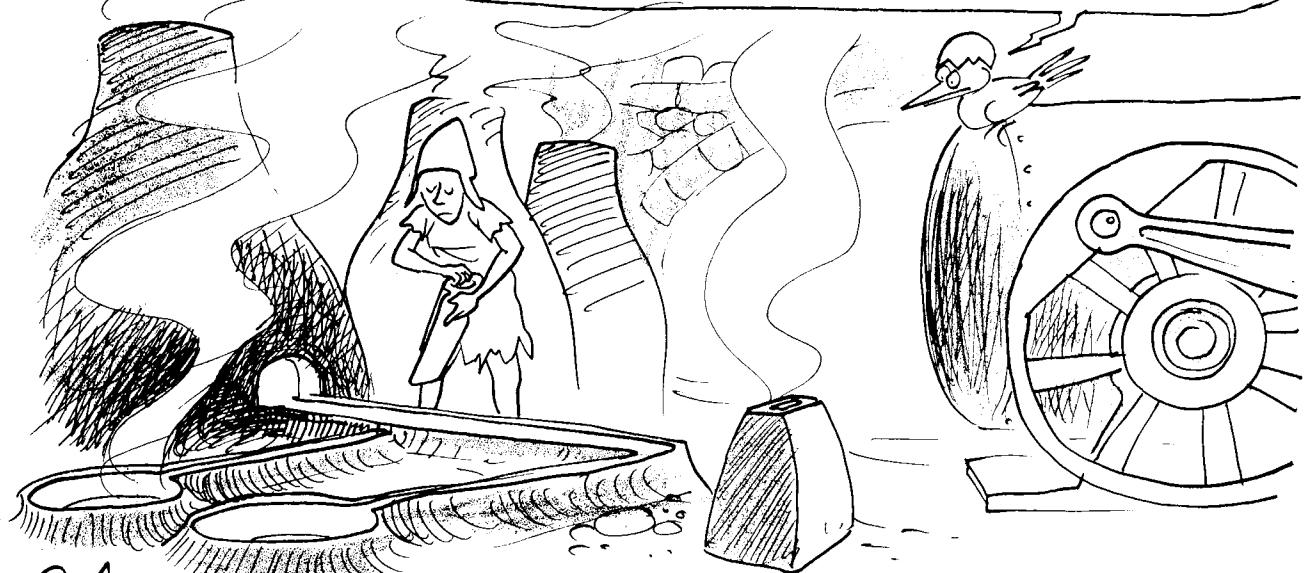
Naravno, kralj Numis dao je oderati živog svakog onog koji je pokušao prakticirati EKONOMIJU na vlastiti račun.

Da bi se narodu oduzeo novac, ranije se moralo podići visoki porez.

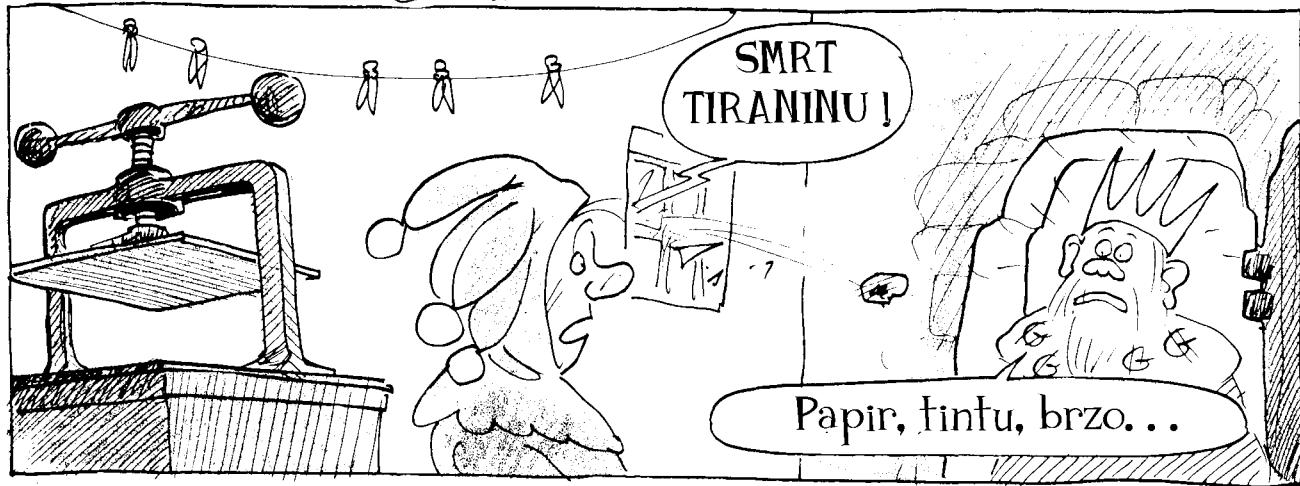
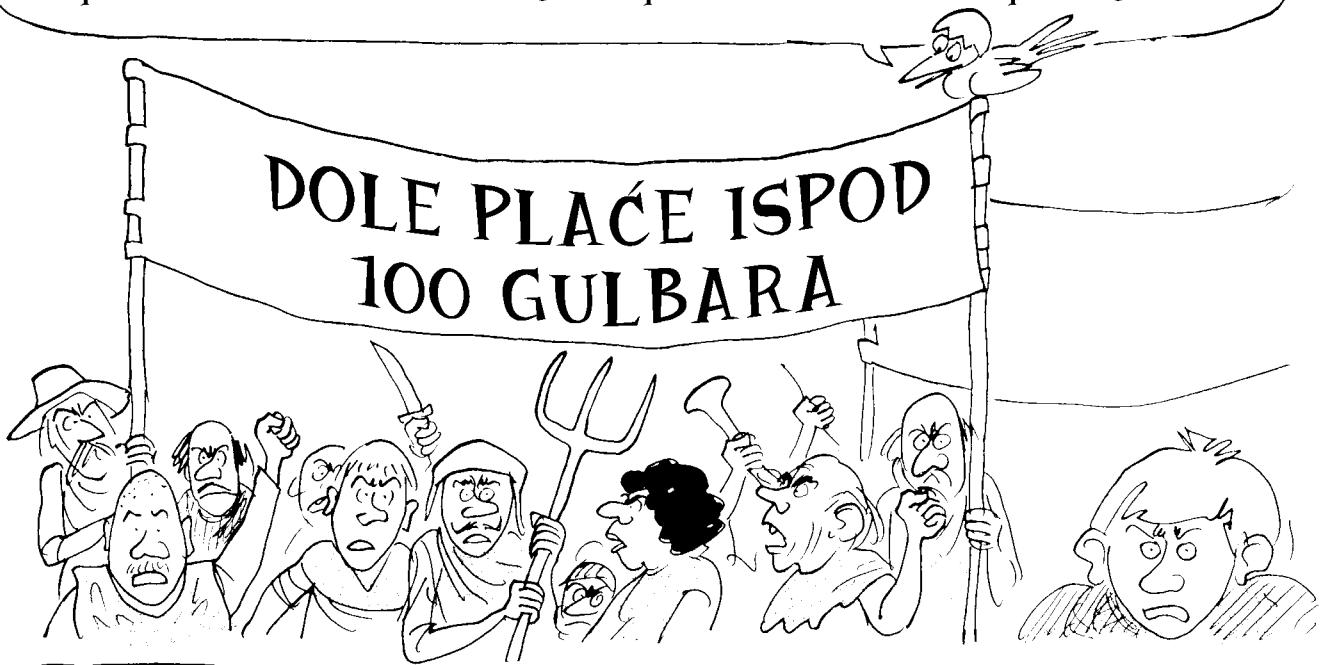

Numis Je zadržao sistem poreza, a zahvaljujući mogućnosti napuhivanja **MONETARNE MASE**, odnosno **INFLACIJE** kojom je on sam vladao, nikad nije ostao bez papirnatog novca. Naravno paralelno s time cijene su rasle, rasle ...

Bez obzira na sve, ekonomski se aktivnost Bordurije, koja je ušla u **INDUSTRIJSKO DOBA**, vinula. Na sve strane su se gradile tvornice u kojima su Bordurijanci radili kao plaćeni radnici. Većinu ih je posjedovao Numis i njegova obitelj, a kupio ih je ili izradio... papirnatim novcem.

Kako su cijene rasle, radnici su bili prisiljeni tražiti povećanje plaće. I s vremena na vrijeme podizani su žestoki protesti.

To je za neko vrijeme Ijudima dalo osjećaj da su bogatiji.

Narod se odmah požurio u dućane i kupovinu.

Zabrinut za POVEĆANJE SVOJE ZARADE,
trgovac Je Još istu večer povisio cijene.

Što se stvari više mijenja Ju sve
više ostaju iste.

Kužiš ?

Dvije stotine Gulbara ! Prije
deset godina zaradivao sam ih pet!

U kakvom mi ţo
vremenu živimo ?

Pitam se samo
kuda će nas sve
to dovesti ?

Gdica SOFIJA
Sve vrste napitaka

?

Sofija !

Anselmo !

Ma što li ţo izvodiš ?

Kao što vidiš, preorijentirala sam se.

Pohadala sam ţećaj
paralelnih znanosti.

Hoćeš reci ţećaj...
vračanja ?

Što vi imate protiv
parapsihologije ?

Ah odmah ţeške riječi !

U znanosti je sve okultno.

Hmm ...

Prodajem napitke za uspavljanje, opuštanje, vitamine, snove ...

I stvar ide ?

Ne fužim se .. U vrijeme gladi okrenula sam šesto tisuća Gulbara čiste zarade.

Šest stotina tisuća Gulbara !

I ti u to sve vjeruješ ?

Znaš od nečega se mora i živjeti ...

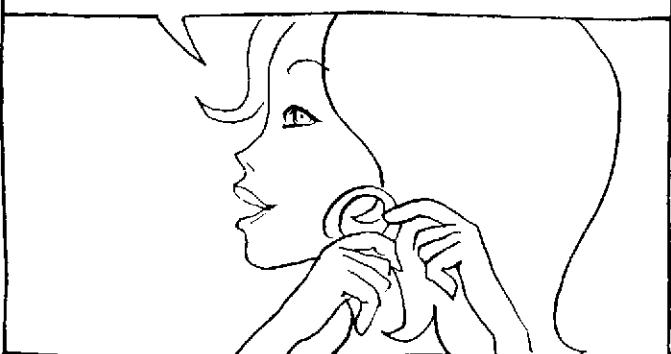
POLITICKE ZNANOSTI

KAPITAL

Bogať ili siromašan, kakve ţo
veze ima sve dok imаш novac ...

U ovom prljavom svijetu
samo je jedna stvar važnija
od novca ...

Što je, ne možeš pogoditi?

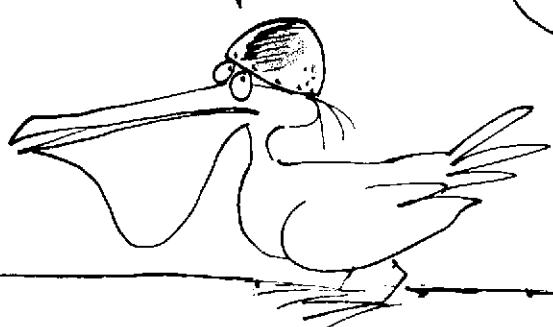
Haa ... ne

Ahh ... da

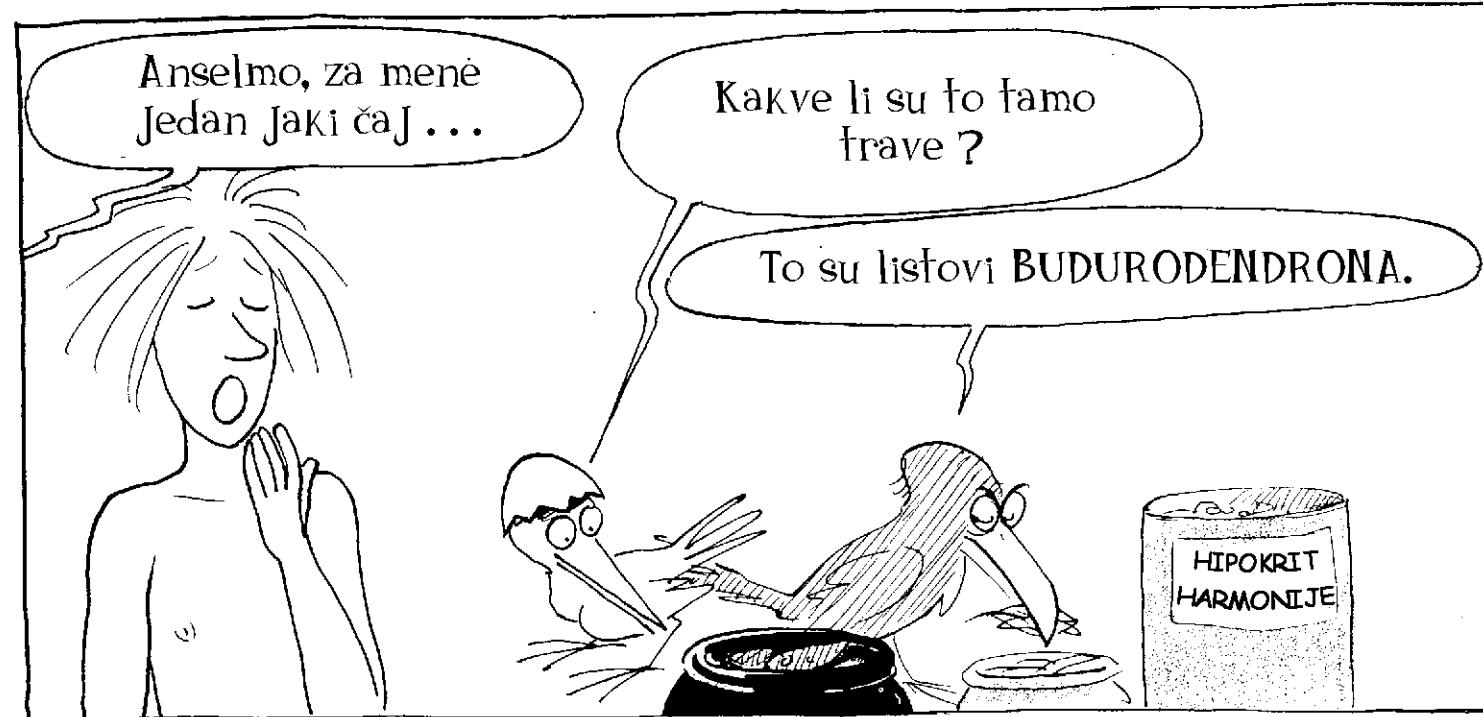
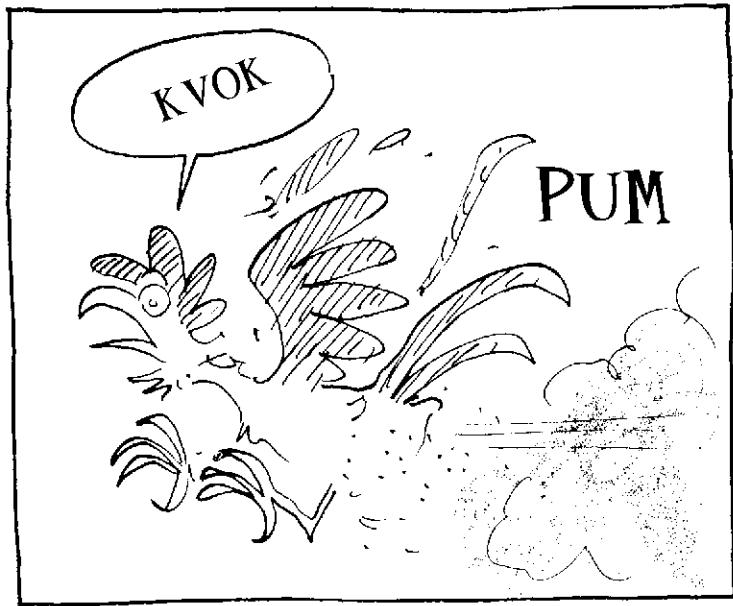

Konačno ..

Bacimo jedan
diskretni veo preko ovog
dijela priče.

KUKU RIKU

Ah, čaj !

Osnovno svojstvo
Infuzije **BUDURODENDRONA** je
odlazak u **BUDUĆNOST**.

Manemo J i
što još ?

To je znanstveno dokazano. Paracelzijus (*) kaže da ..

Gluposti !

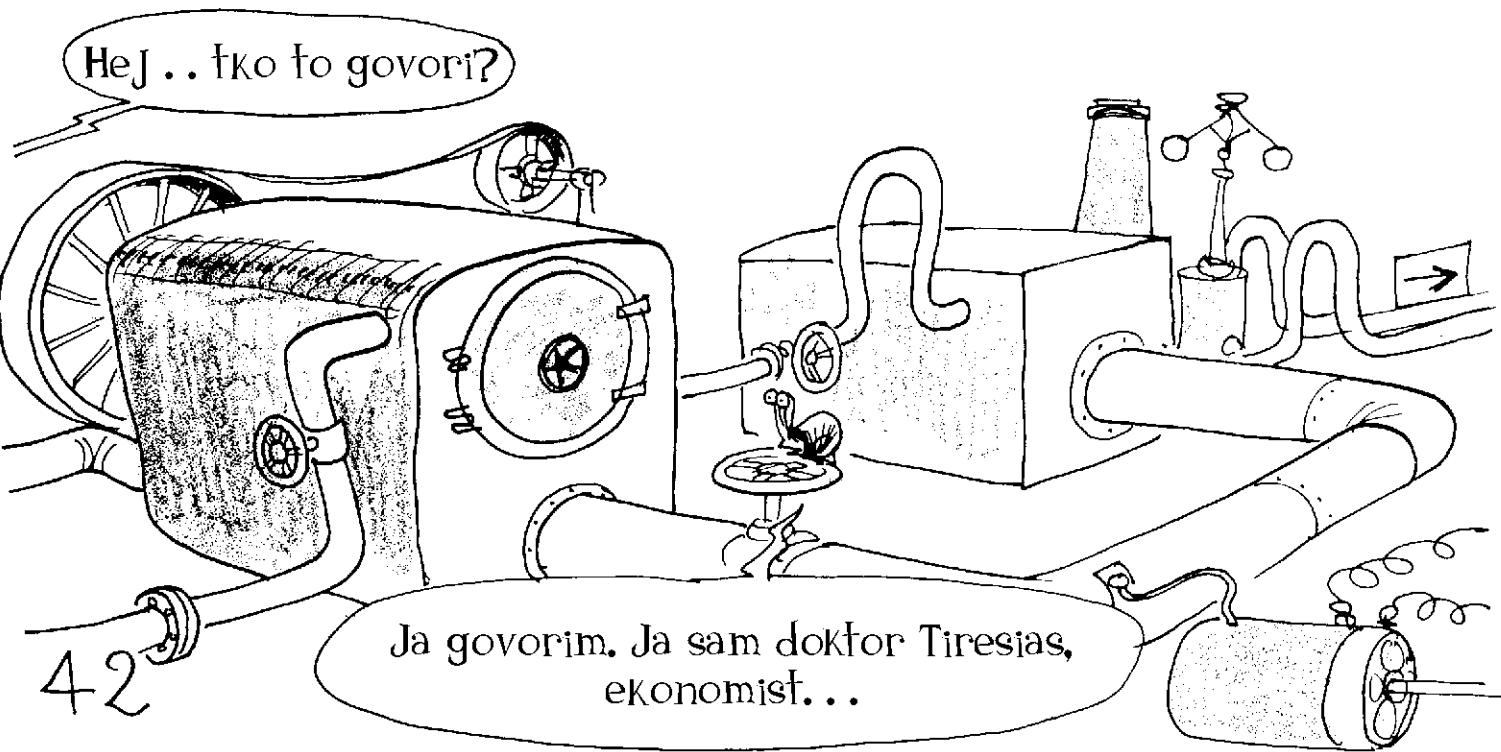
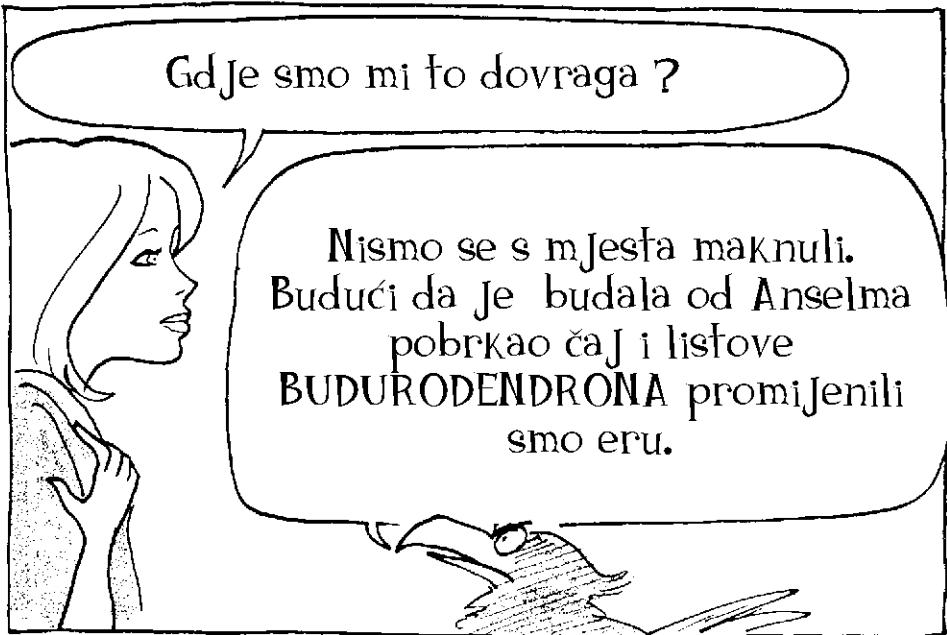

Što se događa ?

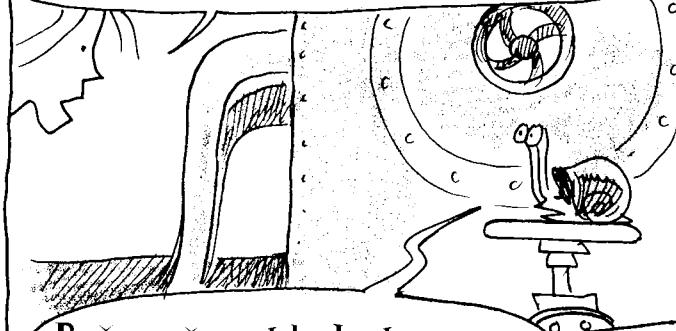

Što kaže
Paracelzijus ?

(*) Slavni alkemičar

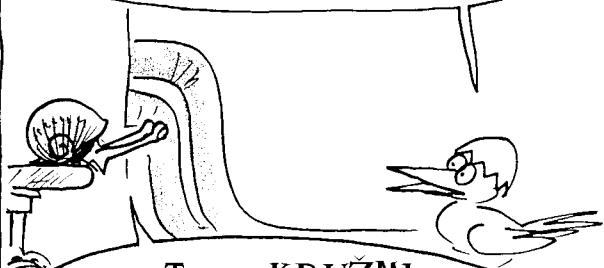

Hoćeće reći da ste Vi izmislili
tu mašinu.

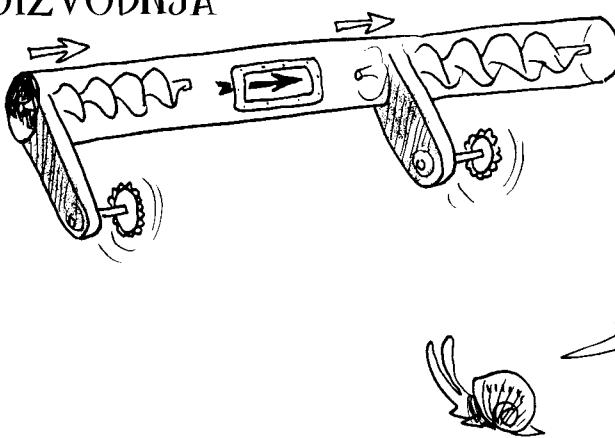
Bože sačuvaj ! Ja Ju samo
sa zadovoljstvom proučavam.

A kakve su ovo cijevi?

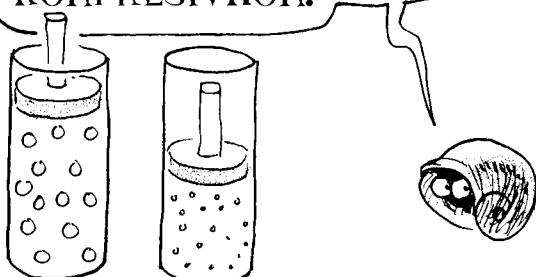

To su KRUŽNI
TOKOVI EKONOMIJE.

PROIZVODNJA

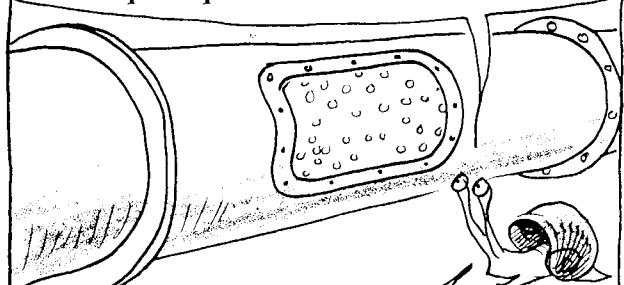

LOVA je mješavina ERGOLA i
zraka. ERGOL (*) je tekućina koja
se ne može KOMPRESIRATI.
Međutim postojanje mjeđurića
čini cijelinu, dakle LOVU,
KOMPRESIVNOM.

U cjevovodima se
nalazi ekonimska tekućina
LOVA, a pokreće se uz pomoć
dvije pumpe na Arhimedov
vijak. Puma koja izbacuje
zove se PROIZVODNJA, a
puma koja usisava naziva
se POTROŠNJA.

Između pumpe za PROIZVODNJU
i pumpe za POTROŠNJU

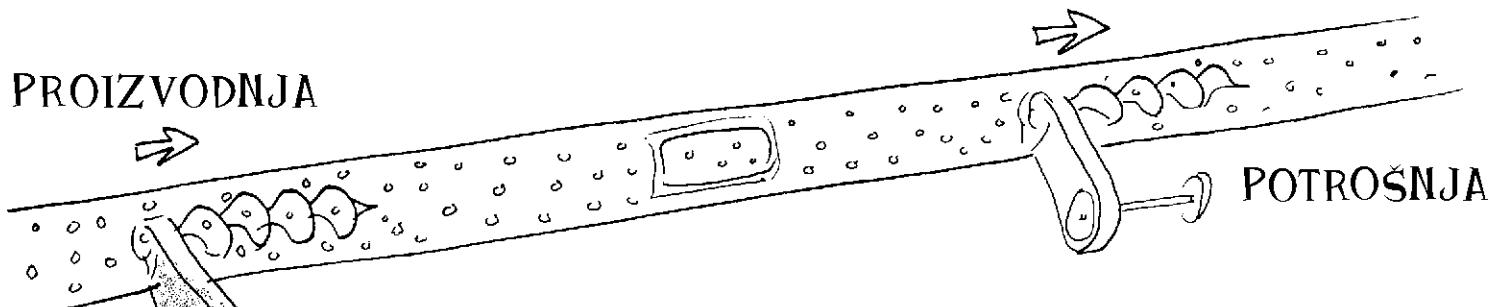

nalazi se prozor koji
omogućuje uvid u GUSTOĆU
ekonomske tekućine.

(*) Od ERGOS, na grčkom : rad

PRVI ZAKON LOVODINAMIKE

PROIZVODNJA

POTROŠNJA

Kada obje pumpe rade istom brzinom
tada nema problema.

Međutim, ako potrošnja ubrza ritam
EKONOMSKA TEKUĆINA će se
RASTEGNUTI NIZVODNO. Kako se ERGOL ne
može ni komprimirati ni širiti umjesto njega
će se povećati mješurići zraka, a LOVA
će smanjiti svoju gustoću.

Recite doktore Tiresias, to smanjenje gustoće LOVE,
to izaziva **DEVALVACIJU NOVCA** zbog **SKAKANJA
CIJENA** !

Točno !

Brzina pumpe **PROIZVODNJE** je u stvari
PONUDA, a brzina pumpe **POTROŠNJE**
je **POTRAŽNJA**.

Kada su te dvije brzine
izjednačene ili kada jednako
variraju, **SINHRONIZIRANO**,
LOVA u tom slučaju ima
jednaku gustoću : **CIJENE**
su **STABILNE**.

Kada pumpa **POTROŠNJE** počen više
pumpati i kada ju **RITAM PROIZVODNJE** više ne
slijedi, tada se **LOVA** razrijedi, njezina gustoća
padne, a **CIJENE RASTU**.

Čekajte ...

PROIZVODNJA

POTROŠNJA

A kada potrošnja umjesto da
ubrza počne **USPORAVATI**.

Eh, u tom slučaju
LOVA postane gušća, a
cijene **PADAJU**.

Isto se događa kada je ritam
POTROŠNJE konstantran, **PROIZVODNJA**
usporava : **LOVA** se proširi, a cijene
počnu skakaći. Kada **PROIZVODNJA**
komprimira **LOVU** cijene **PADAJU**.

PROIZVODNJA

POTROŠNJA

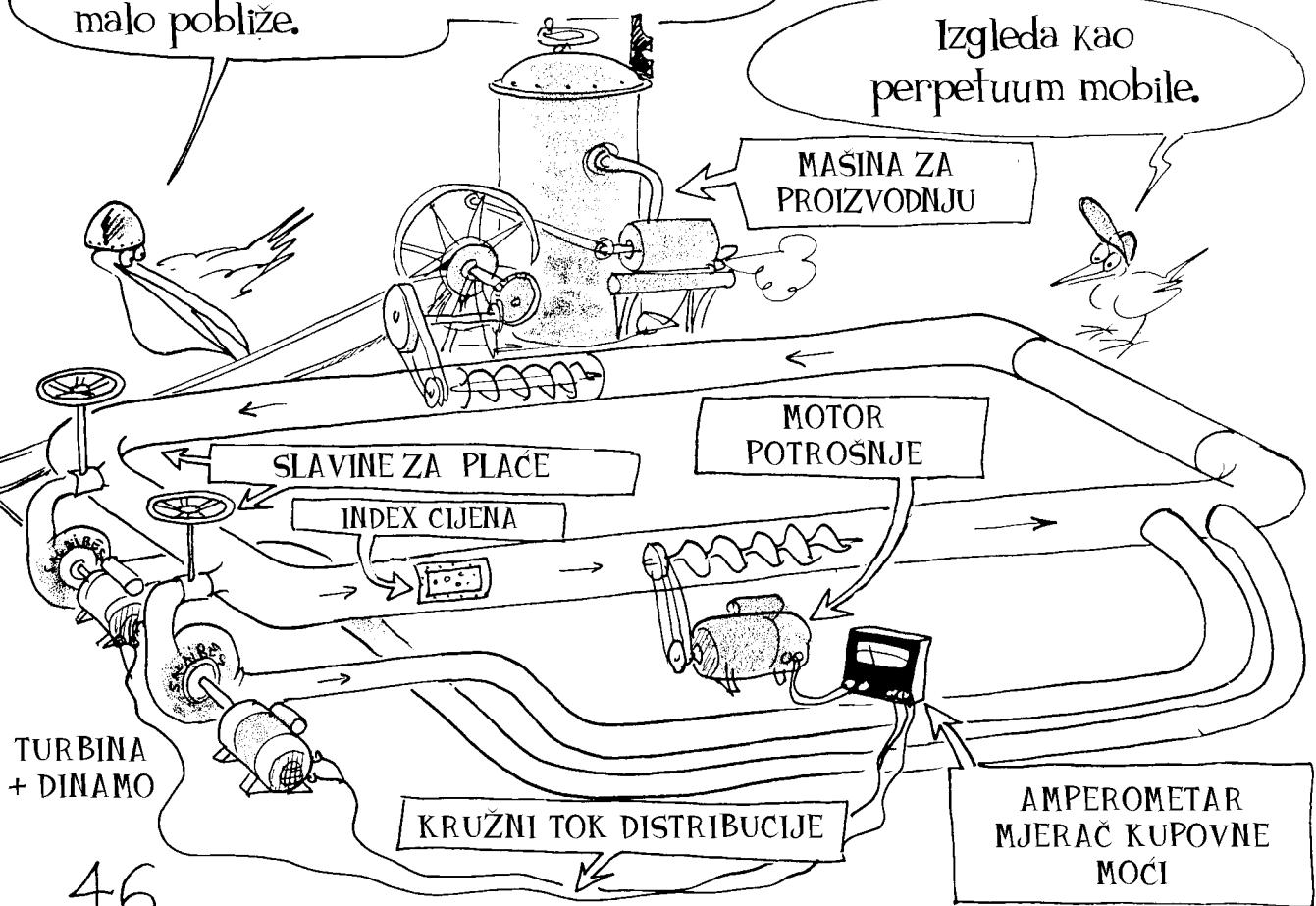
Tako se cijene AUTOMATSKI određuju uz pomoć odnosa između POTROŠNJE i PROIZVODNJE, te između POTRAŽNJE i PONUDE.

Preko pumpe PROIZVODNJE u jednoj sekundi prolazi jedna određena MASA ERGOLA. Taj PROTOK MASE je jednak onome koji prolazi u pumpi POTROŠNJE.

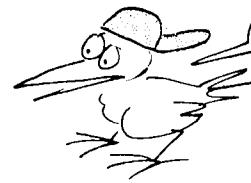
A odnos u samoj pumpi potrošnje između PROMETA VOLUMENA i PROMETA MASE se naziva INDEX CIJENA.

Pogledajmo tu EKONOMSKU MAŠINU malo pobliže.

Izgleda kao perpetuum mobile.

Ma ne, to nije nikakva mašina u neprestanom pokreću.

Pa zar nisam to i rekao ?

U tim cijevima postoji određeno trenje, gubici u električnim linijama. Cijelina funkcioniра zahvaljujući dovodu ENERGIJE.

DRUGI ZAKON LOVODINAMIKE

Drugi zakon lovodinamike može se izraziti ovako :

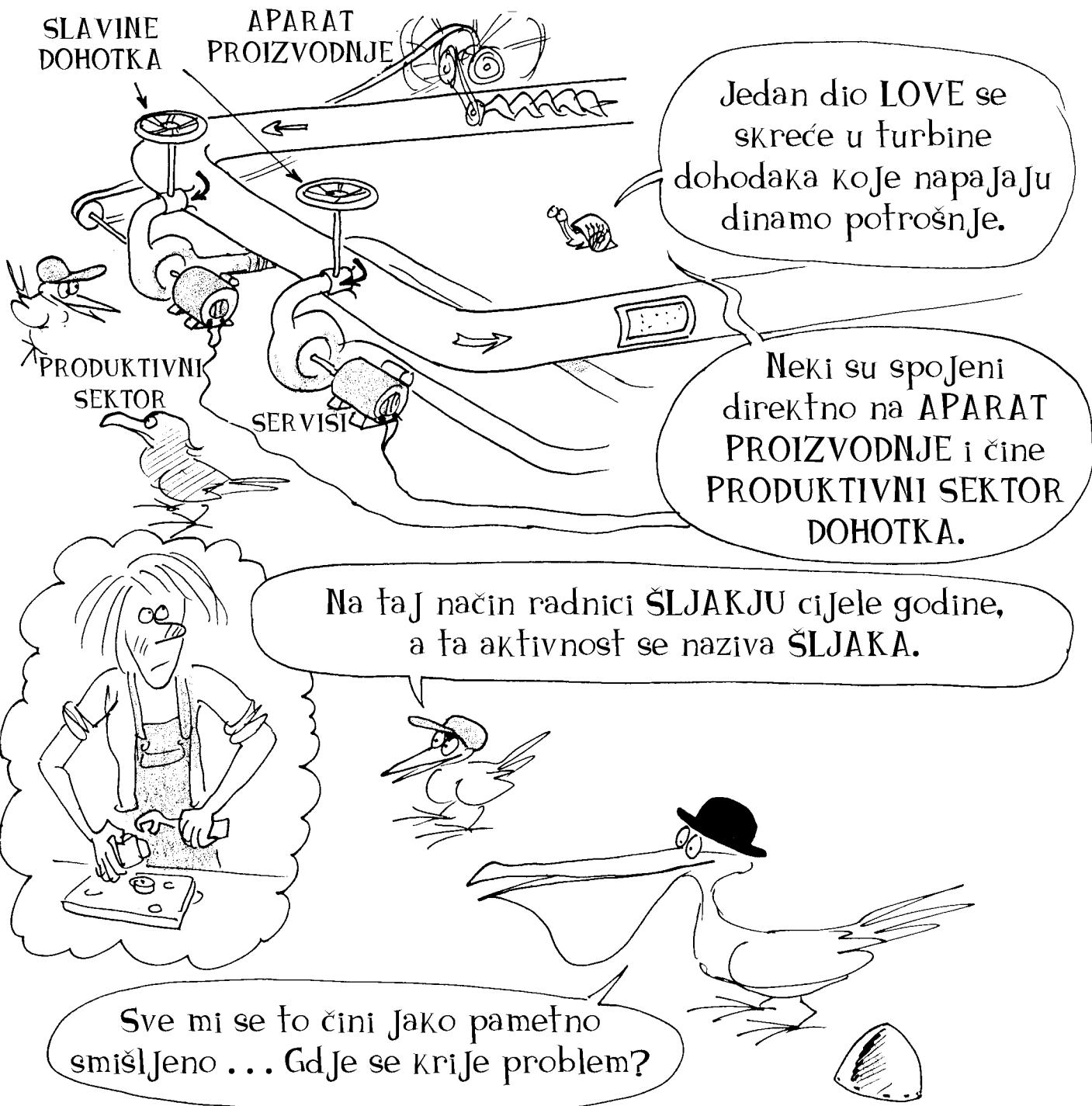
**IZOLIRANA EKONOMSKA MAŠINA
NE MOŽE POSTOJATI.**

Ljudi ne mogu samo kupovati i prodavati, te distribuirati proizvode. Tu i tamo se mora izvršiti određeni PRODUKTIVNI RAD, uz upotrebu sirovina i energije u bilo kakvom obliku.

To je očito.

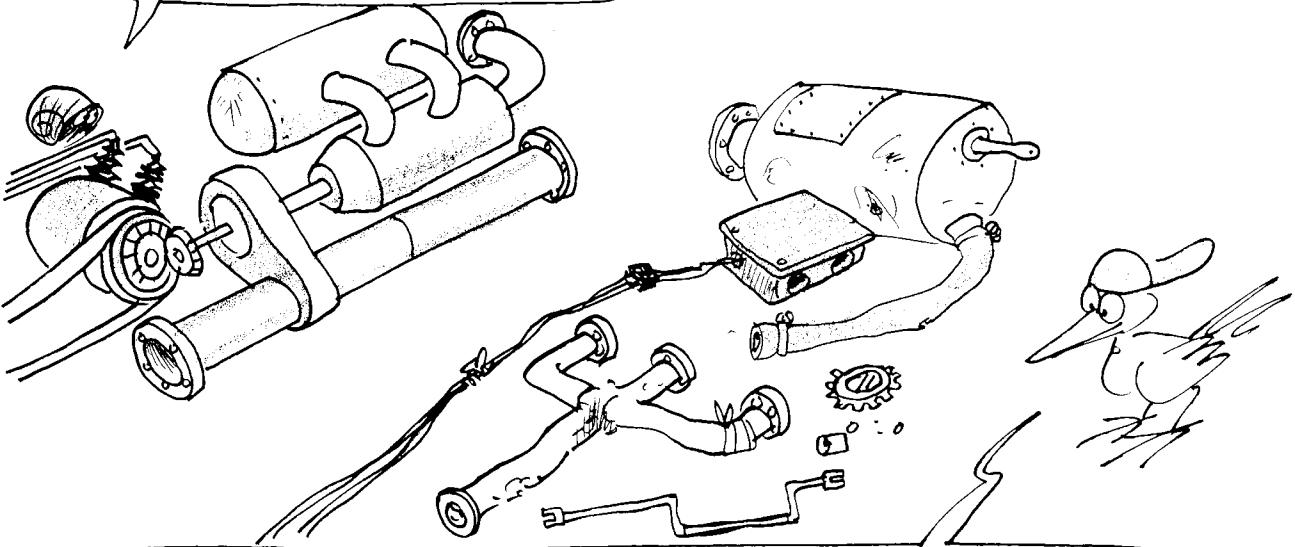
PRODUKTIVNI I NEPRODUKTIVNI SEKTOR

PROIZVODNJA

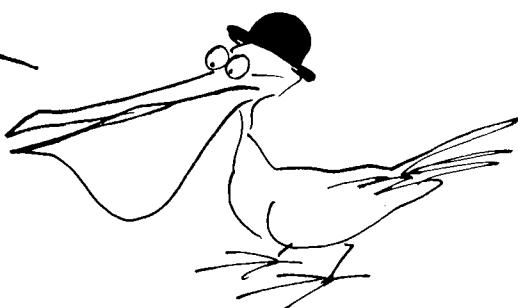

Da bi se pojačala ekonomski aktivnost može se povećati **MASA ERGOLA**, to jest **KOLIČINA ISPORUČENOG RADA**. Isto tako je važno poboljšati način na koji se taj rad koristi, dijeli, to jest važno je poboljšati **PRODUKTIVNOST**.

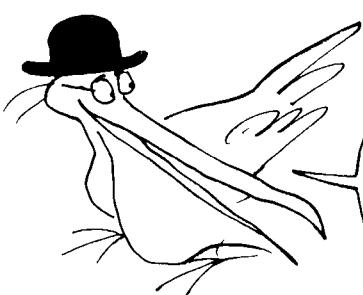
Da, bolje je prijeći na veću mašinu, moderniju i sa cijevima većeg dijametra, te s jakim električnim vodičima nego udvostručiti ili učestostručiti stare instalacije.

Jedna mi je stvar još uviđek tajanstvena: tko određuje volumen LOVE u cijelini ekonomiske mašine?

RAZVOJ I MONETARNA MASA

STVARNO stanje nekog EKONOMSKOG SISTEMA je MASA ERGOLA u optjecaju. Radi se o podjeli odnosa LOVE, RADNE SNAGE i BRZINE CIRKULACIJE tog ERGOLA. Što se dogodi kad mašini dodamo novu PROIZVODNU JEDINICU ?

Hmm dam se kladiti da ga svaki put dodate malo više, onako kao da se ništa nije dogodilo, čime zapravo uspijevate doći poviseno plaća.

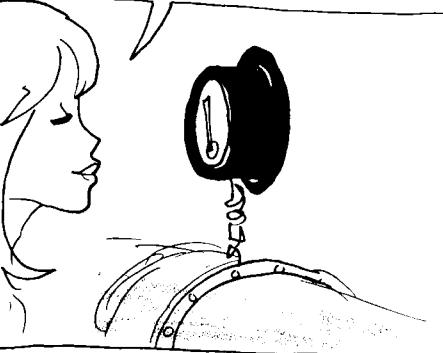
U redu pretpostavimo da smo u fazi razvoja. Max, ti ćeš biti radnik u produktivnom sektoru, a ti Albert, ti ćeš biti službenik neproduktivnog sektora.

A zašto ne produktivnog?

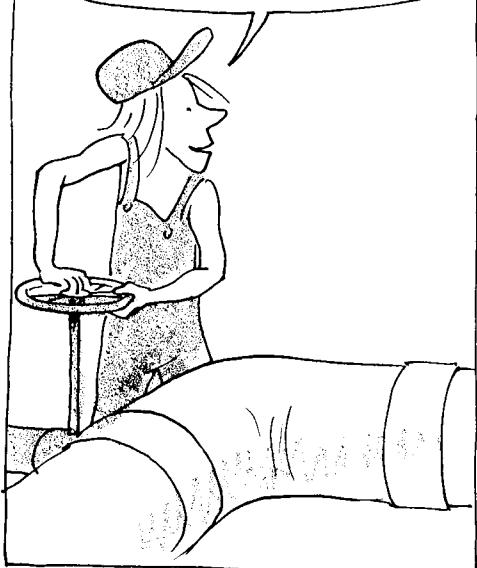
Da, ti ćeš predstavljati SERVISE, ADMINISTRACIJU.

U redu, ekonomskoj mašini je dodana nova proizvodna Jedinica. Dobro radi. Plus dvanaest bara na pokazivaču ekonomskog pritiska.

Puštanje u pogon ove jedinice osigurati će RADNA MJESTA, a smanjiti će NEZAPOLENOST. Zahtjevi radnika će biti puno veći.

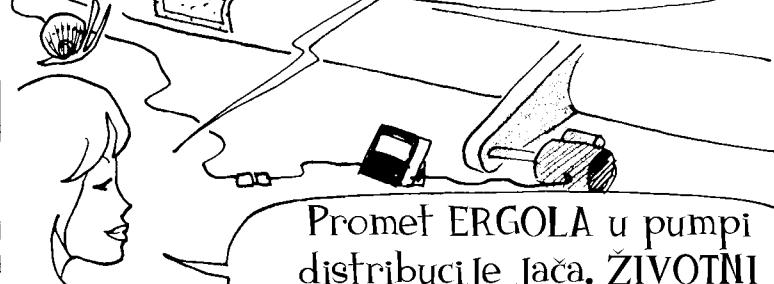

OK, povećavam promet.

CIJENE ... u redu
... polako ...

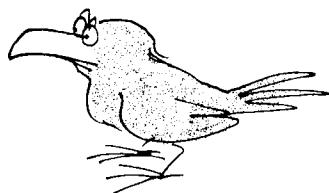
U DISTRIBUTIVNOM
krugu Intenzitet raste
i nema previše
gubitaka.

Promet ERGOLA u pumpi
distribuciji jača. ŽIVOTNI
STANDARD raste.

Ta nova proizvodna Jedinica,
ona se nije sama napravila ?

Imaš pravo. Jedan dio
LOVINE žive snage mora se
izdvojiti kako bi **INOVACIJA** i
MODERNIZACIJA mogle
pokreći aparat
PROIZVODNJE.

INVESTICIJE

INOVACIJA
MODERNIZACIJA

Tu sam !

Napor žive snage
mora biti konstantan Jer
inače aparat proizvodnje
nepovratno stari.

PLUK PLAK
PLUKA PLOINK

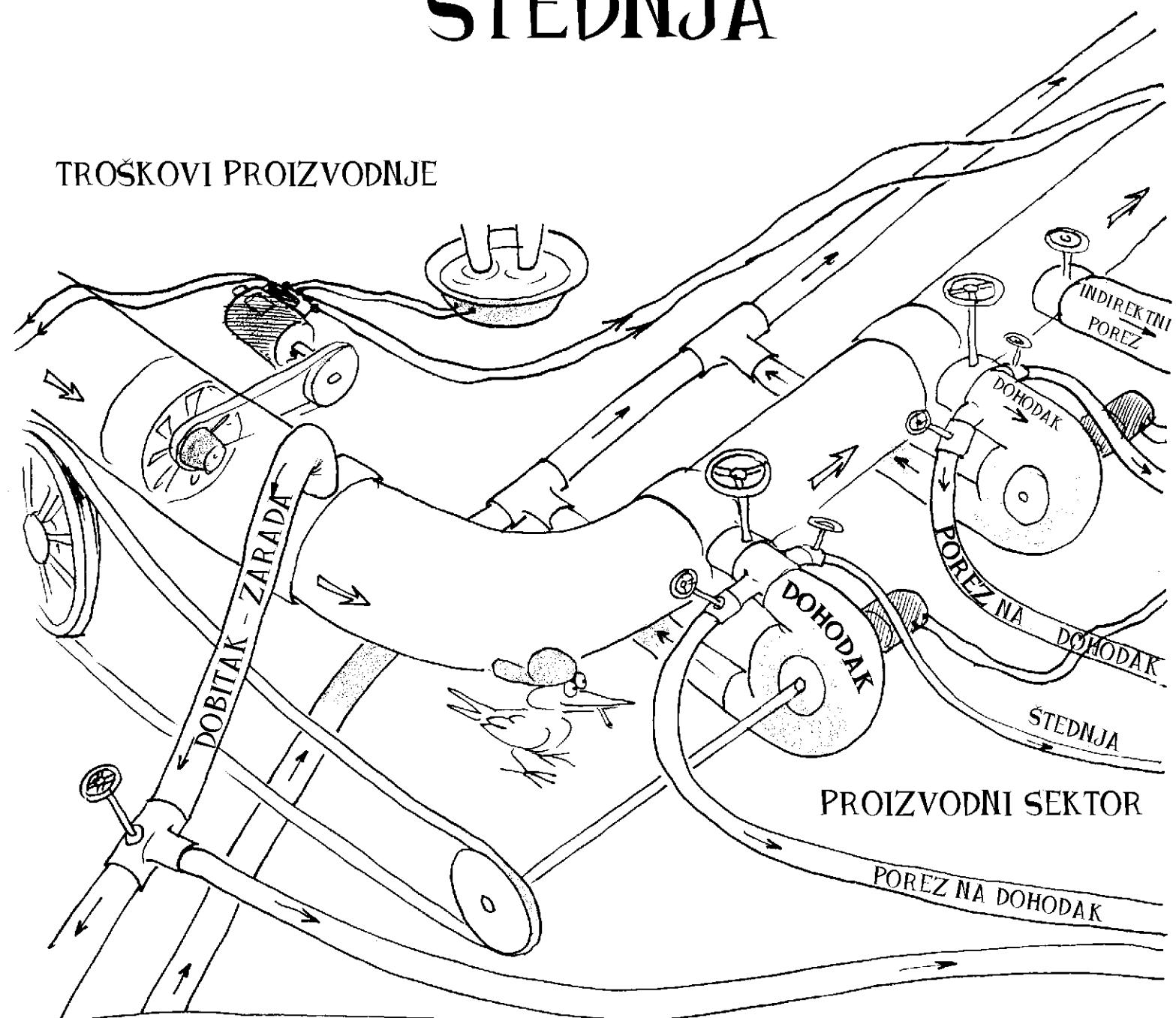
Potpuno u Komi !

Začepljuju se
cjevovodi.

Iz jedeni su električni Krugovi (MREŽA
DISTRIBUCIJE) : gubuci se množe na sve strane.

KAPITAL, DOBITAK, POREZ, ŠTEDNJA

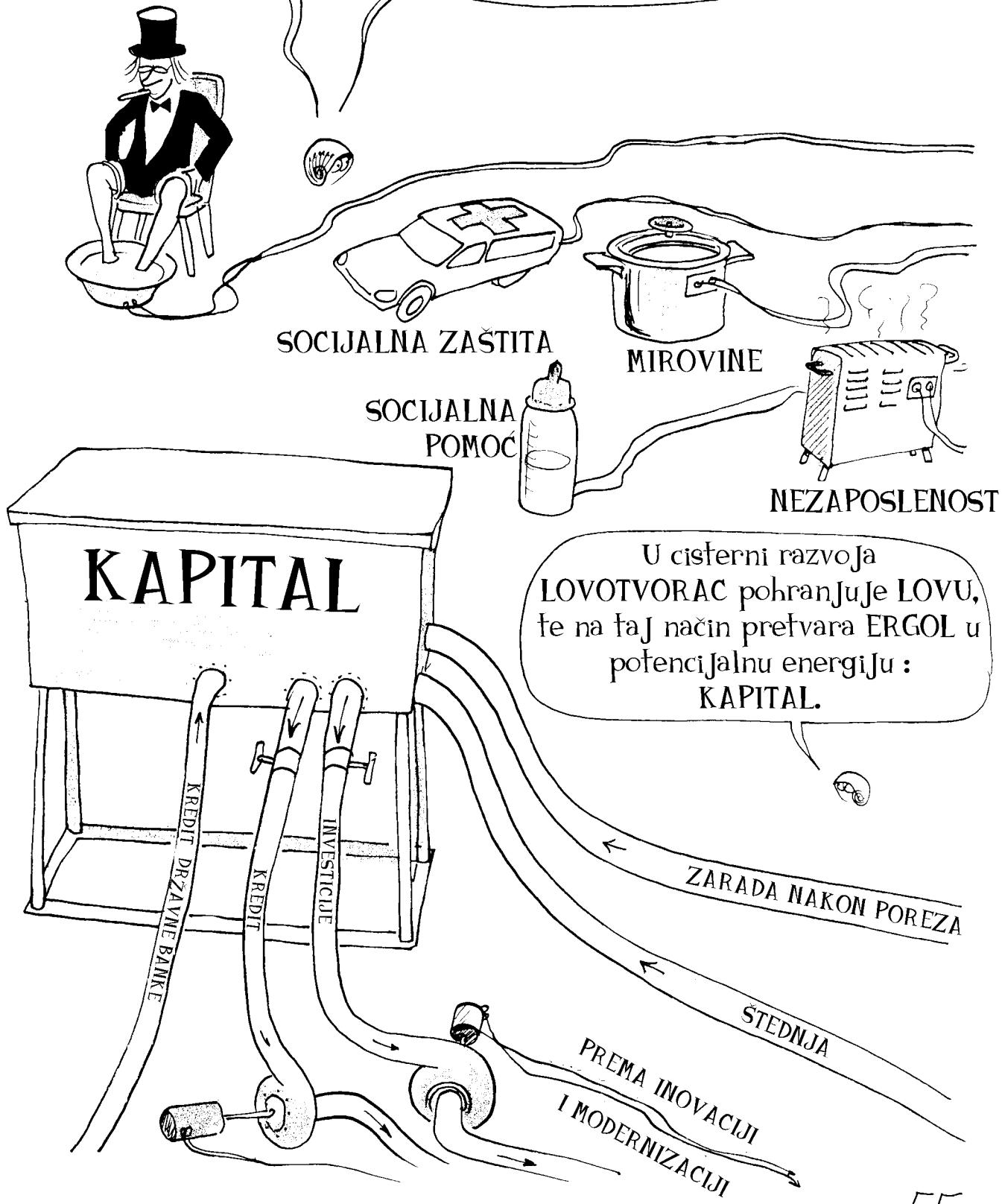
TROŠKOVI PROIZVODNJE

Kružni tok LOVE opterećen je velikim brojem odbitaka, derivacija i gubišta zbog različitih tereta. Odmah ispred pumpe proizvodnje, ERGOL pokreće turbinu koja je spojena na generator. Jedan dio energije koji je na taj način oduzet šalje se u kružni tok troškova kojeg nazivamo **SOCIJALNI TROŠKOVI**. Jedan drugi dio odlazi na **TROŠKOVE PROIZVODNJE**, a ostatak na grijanje tiske kupke gospodina LOVOTVORCA.

Evo, s jedne strane
Gosp. LOVOTVORAC...

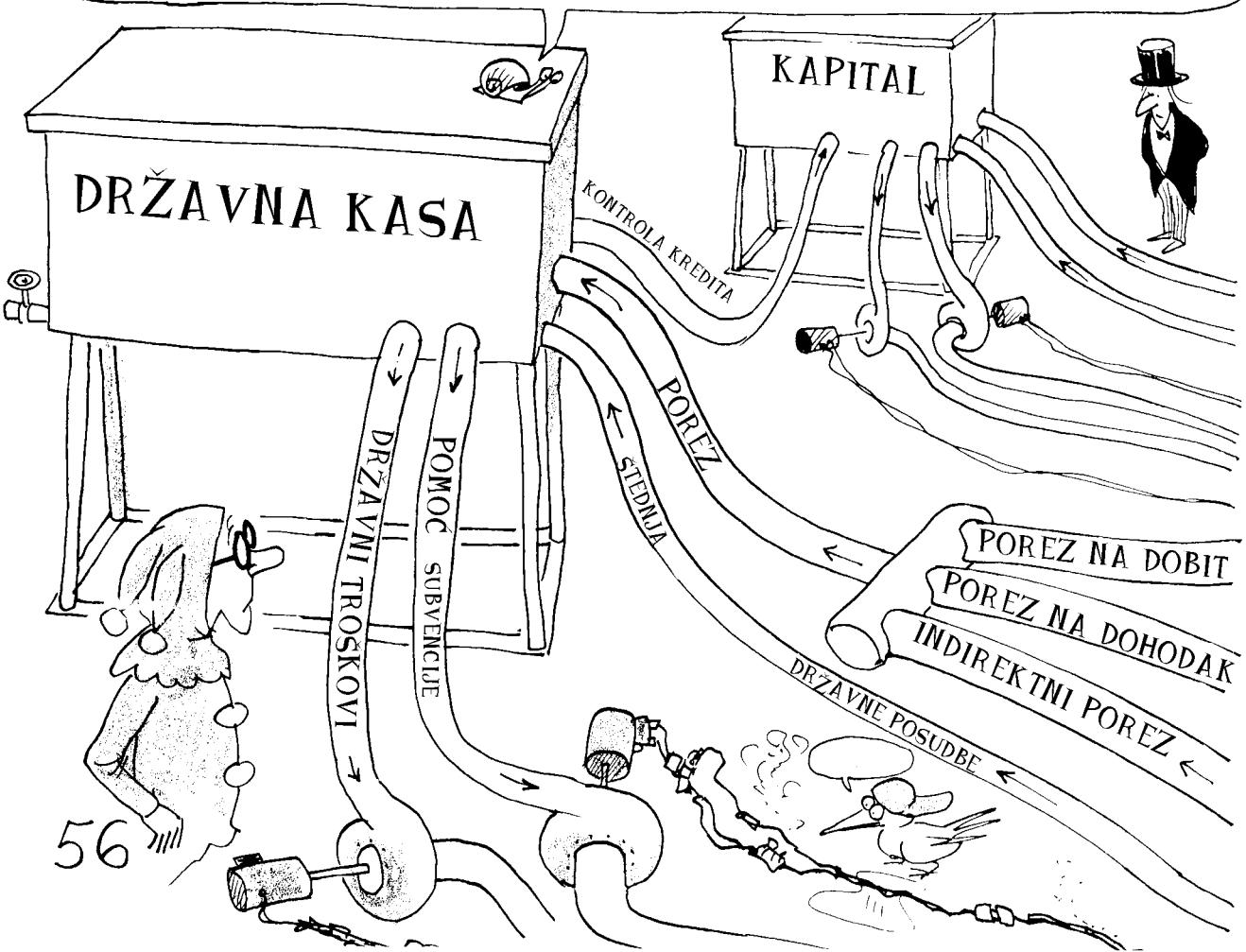
a s druge kružni tok
SOCIJALNIH TROŠKOVA

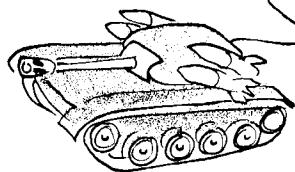
KAPITALNA cisterna se puni ZARADOM NAKON POREZA i nečim što nazivamo ŠTEDNJA.

LOVA se iz te cisterne razvoja može slati u dve turbine koje su spojene na generatore. Jedan generator puni moju mašinu inovacija i modernizacije, a drugi se naziva KOMERCIJALNI KREDIT.

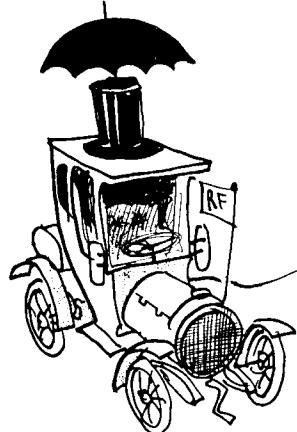
Sa svoje strane ZLOMNISTAR FINANCIJA posjeduje kasicu koja dosla nalikuje ovoj ovde. On ju puni POREZOM. Prvo uzme POREZ NA DOBIT UDRUGA. Za tím DIREKTNI POREZ NA DOHODAK i na kraju ispred PUMPUE POTROŠNJE uzima INDIREKTNI POREZ, na primjer POREZ NA DODANU VRIJEDNOST.

Ah evo ih
DRŽAVNI TROŠKOVI

VOJSKA

Pretpostavljam da je
ovo **DRŽAVNI TENK** ?

A **ŠTEDNJA, KREDITI**, kako
oni funkcioniraju ?

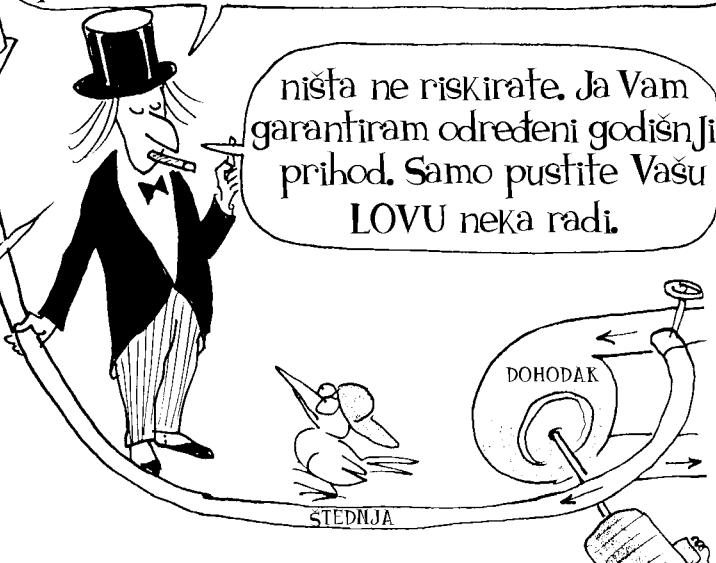
Sve te cisterne razvoja, kao što je **KAPITAL** ili
DRŽAVNA KASA u principu imaju funkciju
REGULATORA. Vidjeli smo da je **EKONOMSKA MAŠINA**
bila **NESTABILNA** zbog stalnog međusobnog utjecaja
između **PROIZVODNJE** i **POTROŠNJE** i zbog čega
postoji stalna težnja povisivanja **CIJENA**.

Dakle potičemo radnike na stavljanje vlastite
LOVE u te dvije cisterne razvoja...

Ne postoji ništa jedan razlog zbog kojeg ne biste sudjelovali u ovom sjajnom pokreću razvoja naše ekonomije. U mojoj cisterni LOVE rezervirati će Vam poseban prečinac^(*) u koji možete pohraniti i Vašu lovnu. Njezin nivo će slijediti opći porast KAPITALNOG VOLUMENA.

ništa ne riskirajte. Ja Vam garantiram određeni godišnji prihod. Samo pustite Vašu LOVU neka radi.

Zahvaljujući tom depou moći ćemo uložiti u modernizaciju naše ekonomske mašine.

Slavite svoju LOVU na sigurno. Mislite na vlastitu BUDUĆNOST. Garantiram Vam godišnji prihod. Ako mi povjerite Vašu uštědevinu u dovoljno dugom periodu učiniti će za Vas mali ustupak što se tiče poreza.

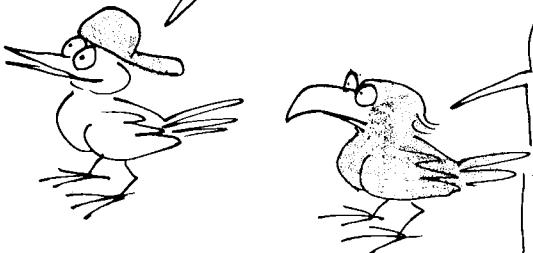
Zahvaljujući Vašem depou moći ćemo uložiti u modernizaciju naše ekonomske mašine.

Hmm ...

(*) Banke, akcije

NEŠTO KASNIJE

Nisu baš velikodušni. Međutim si vidi, ipak smo uspjeli dobiti na volumenu.

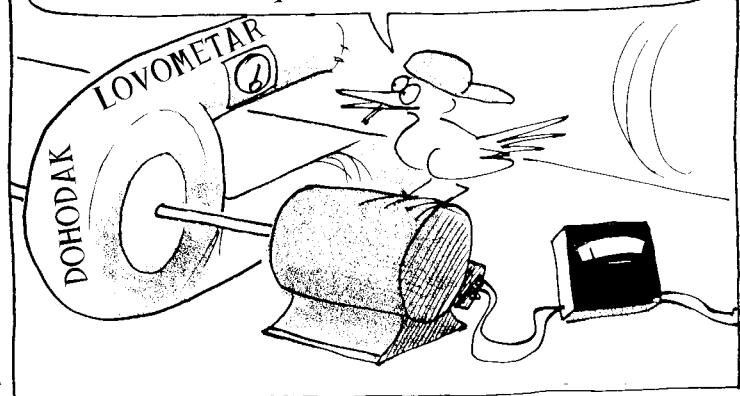
Baš si naivan. Ekonomski aktivnost se razvija. Stavljanje u pogon novih jedinica proizvodnje ide pod ruku s povećanjem ukupne mase ERGOLA. Ali u njega stavljaju toliko mjeđuriča da GUSTOĆA LOVE neprestano pada. I sve usvemu ti si gubitnik.

Hoćeš reći da ovo što smo uštedjeli, ta količina ERGOLA, taj gusti dio mješavine, zapravo PADA umjesto da raste ? !

Pa što si ti mislio ?

Ali, pa naše plaće rastu. Promet je skoro duplo veći ! Pogledaj ...

Sve to što blebeces je puhanje u VJETAR, LOVA je sve rjeda i rjeda. Baci oko na gustoću !

PUMPA POTROŠNJE.

Gustoća gođovo da i nije porasla.

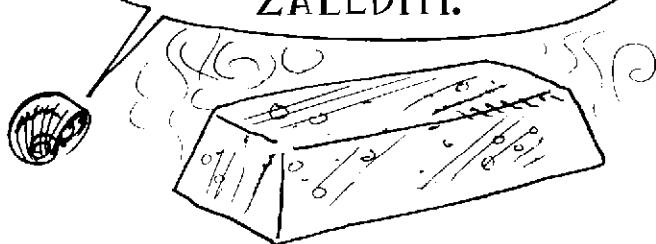
Pokazačelj stvarnog EKONOMSKOG RAZVOJA nije volumen LOVE već količina ERGOLA koju ona sadrži. Isto tako poboljšanje ŽIVOTNOG STANDARDA nije prikazan PROMETOM (plaćama) nego INTENZITETOM (KUPOVNUOM MOĆI).

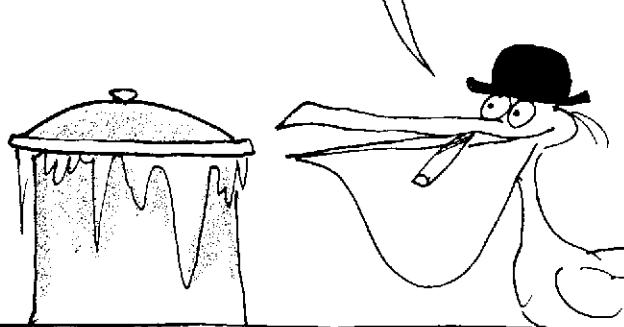
Ne postoji li neki drugi način
čuvanja vlastite LOVE ?

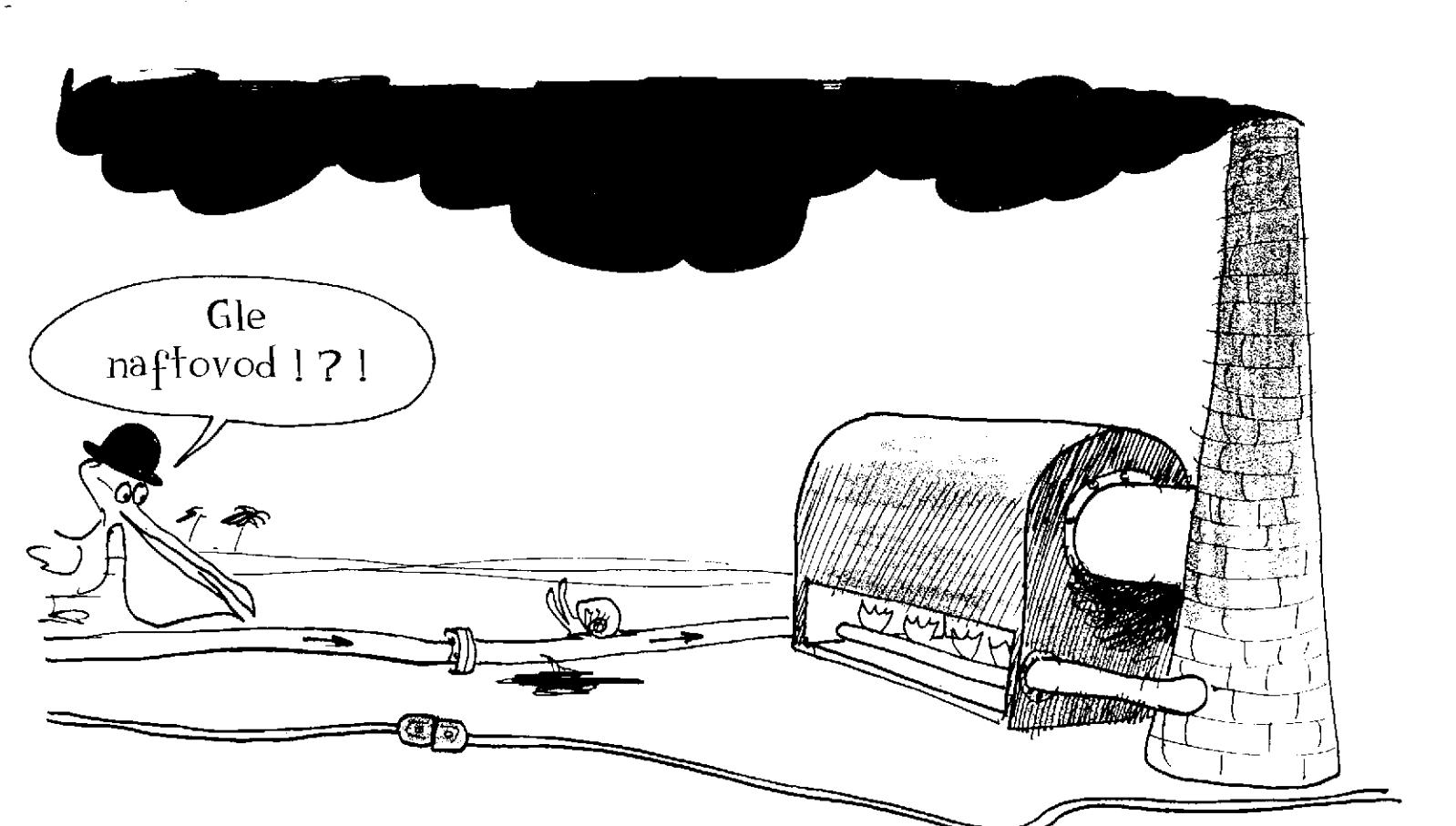
Da bi Ju uskladištili
kao KONSTANTNU MASU
dovoljno Ju Je
ZALEDITI.

Odlična ideja ! Kako bi
izbjegli INFLACIJU, to zlo koje
nagriza svaku ekonomiju,
dovoljno je sve lijepo zalediti.

No u ovom slučaju LOVA gubi svaku
važnost, a ona leži upravo u njezinoj PROTOČNOSTI.
ZALEĐIVANJE KAPITALA blokira ekonomsku mašinu.

Gle
naftovod ! ? !

Bojler ekonomiske mašine se grije uz pomoć te dragocjene tekućine koja dolazi iz jedne pustе i udaljene regije. Da bi ju se dopumpalo do cilja mora se potrošiti velika količina energije

(NAFTNI RAČUN).

Uhh, papreno !

U zamjenu, naftna linija koja dolazi iz puštinje napaja,
više ili manje, pumpu potrošnje (IZVOZ).^(*)

^(*) INTERNACIONALIZACIJA EKONOMIJE biti će obrađena u slijedećem stripnu :

NAFTNA KRIZA

Gle, evo ZLOMNISTRA.

Što li ima
u pošti ?

Oho ...

Oho ho !

Povisli su cijene !

Joj, hlađi se moja kupka za noge !

To je normalno.
Sva tekućina odlazi na
SOCIJALNE TROŠKOVE.

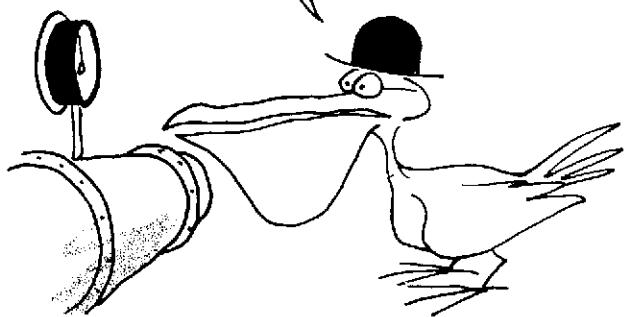
PROIZVODNI
TROŠKOVI

SOCIJALNI TROŠKOVI

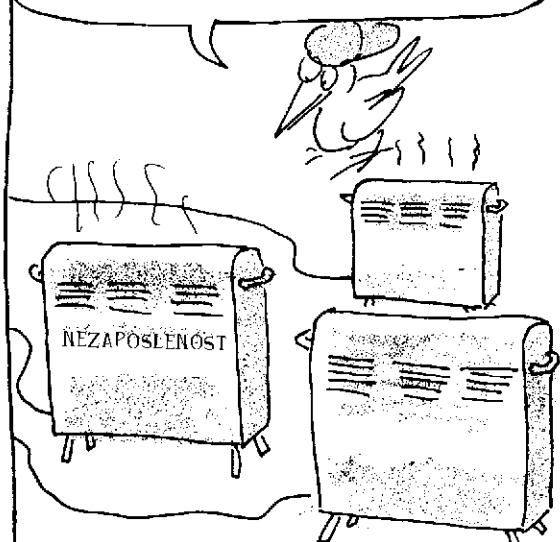
Čuјте dečki, gubimo
krugove, a prifisak pada.

Što se
događa ?

Lovočvorac je začvorio
NEPROFITABILNE
proizvodne Jedinice.

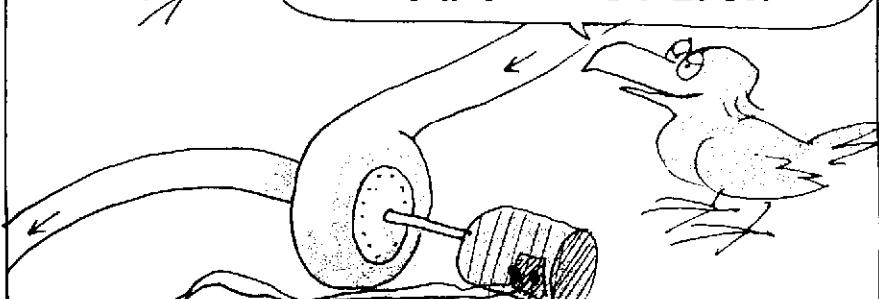
NEZAPOSENOST raste.

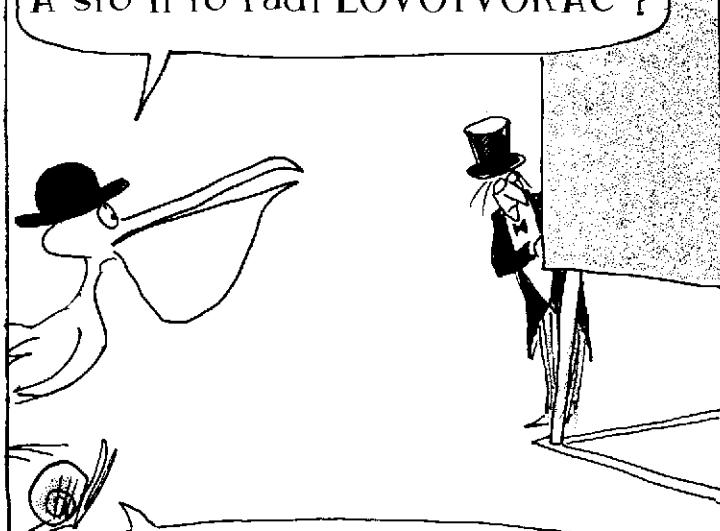
Što to radiš?

Bolje je kupiti prije no
što cijene ne narastu.
Likvidirštam si **ŠTEDNJU**
i uzimam **KREDIT**.

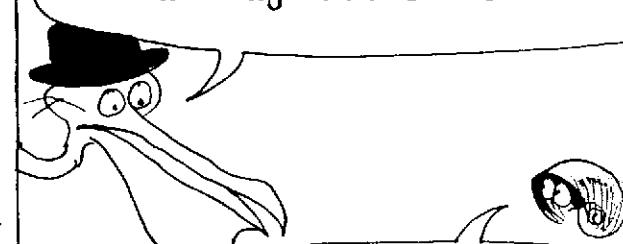

A što li to radi LOVOTVORAC ?

Ako mene pitate, mislim da
diskretno pušta u svoju cisternu
malo zraka (**INFLACIJA PO KREDITU**).

Je li moguće da Lovočvorac
ubaci je ... lažni novac ?

Ne, ne za stvarno ... taj **BANKARSKI SISTEM**, svi ti papiri, sva ta kreditna obećanja ... sve to na kraju strašno nalikuje novcu. I kad bi jednog dana ispraznili Lovočvorčevu cisternu našli bi smo na sama iznenadenja.

PribJegavanje KREDITU i
gubišak POVJERENJA ubrzali su
POTROŠNJU, a cijene
LETE U NEBO.

Lovođvorac posuđuje narodu
previše LOVE. U stvari i Ja
mu ga isto tako posuđujem.

Trebala bi se zaustaviti ova kreditna užrka.

I onda, svak svakome posuđuje ?

Oh, znaš, u svim tim posudbama ima Jako puno v Jefta.

Smanjiti će mu kredit,
tako će dva puta
razmislići prije no
što ponovo počne
posudjivati na sve
starne.

No dobro malo smo udavili tu kreditnu
aferu. Međutim razina DRŽAVNE KASE
svom brzinom i dalje pada.

Hej, a moje
investicije ? !!

Što učiniti? povisiti direktnе
poreze? .. indirektnе poreze?
.. poreze na tvrtke?

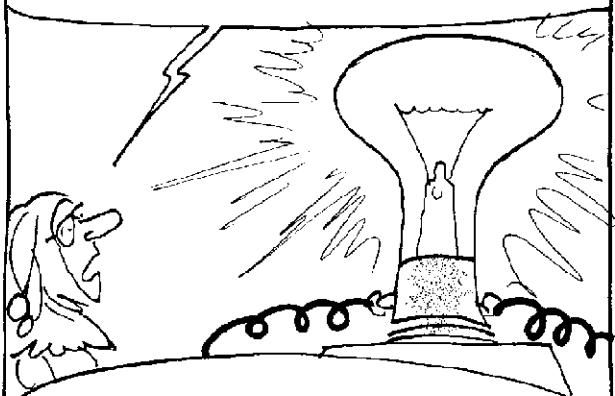
Sve poreze ...

Zahtjevamo pojačanje
prometa!

Gospodine ZLOMNISTRE,
pritisak u cisternama vrlo glavo pada,
BAROMETAR se spušta.

Hej, tko mi je postavio
ovo čudo.

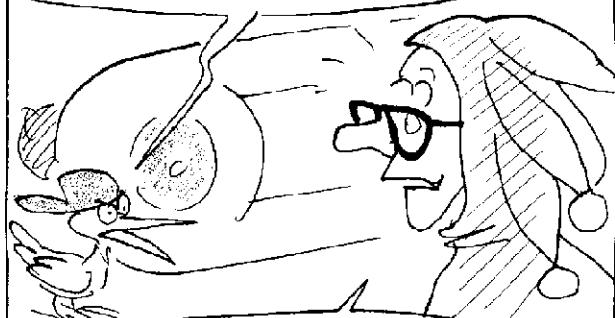
To je jedna golema žarulja,
a napaja se iz državne kase.

Zahvaljujući njoj
možemo vidjeti kako
daleko.

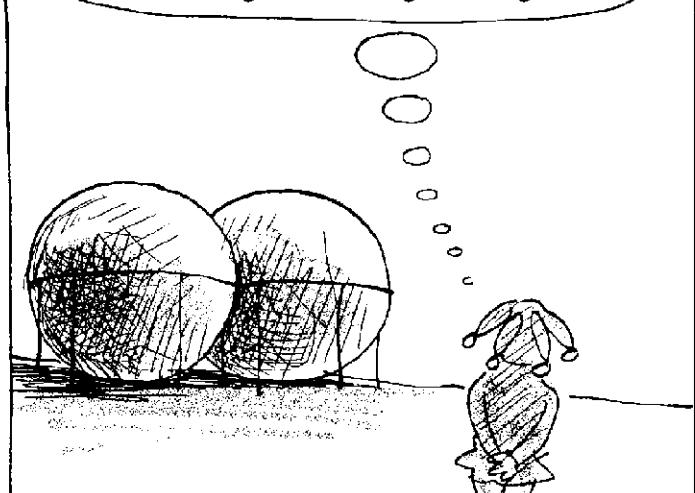
Haa?! Da ste mi to odmah ugasili
ili cu vas poslati na stratište.

Povećanje prometa
inače prestajemo
ŠLJAKATI!

Da, da ... odmah.

Preostaje još
samo jedno rješenje.

Što radi ZLOMNISTAR ?

Uključuje ove goleme
cisterne u tok LOVE.

i na taj način popu-
njava DRŽAVNU KASU.

Te se rezerve čine beskrajnim.
Ovo je vrlo neočekivan ishod...
To umiruje. A što one sadrže ?

U stvari
nemam pojma

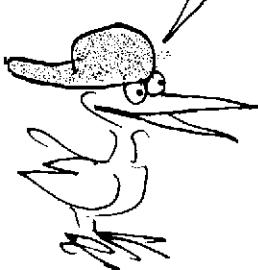
Ah, evo ih konačno, povećanja.
Bilo je krajnjije vrijeme.

VRRUUMMM

Vražiji intenzitet.
Pumpa počinje se okreće
k'o luda.

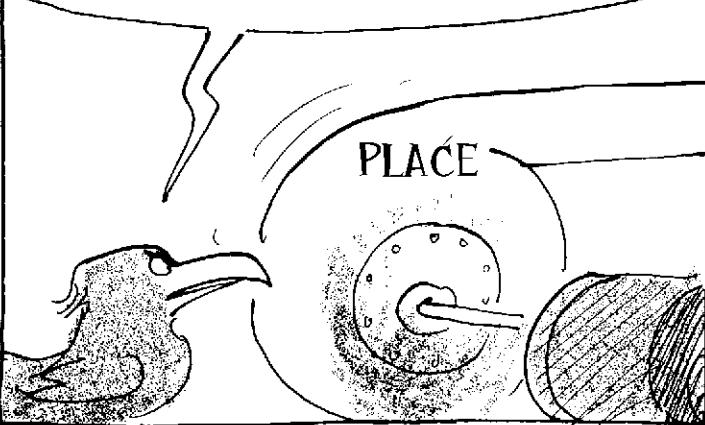
Hej, pazi ! Cijene !!!

Na kraju krajeva zar je uopće važno,
mašina bolje radi, pumpe pumpaju.

Da, ali vidi: intenzitet pada na sve strane.

To nije normalno. Jedva da
se vrati, a čini se da nema
nikakvog rezultata.

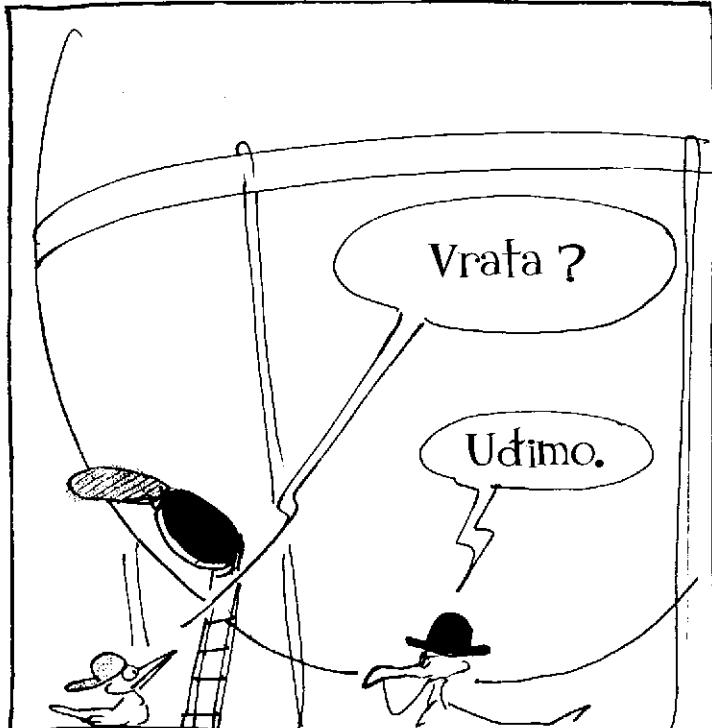
Što je ZLOMNISTAR uopće
stavio u ekonomsku ţekićinu?

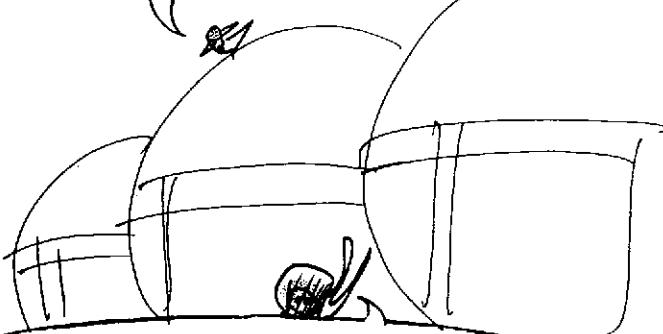
Vrata?

Uđimo.

PRAZNO!!!

Hocete reci da su i ove druge
cisterne vec prazne ?

Ne, one su ODUVIJEK PRAZNE.

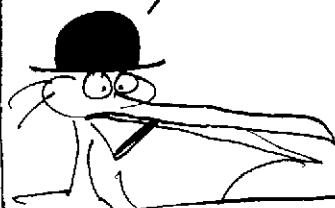
Kada stvari krenu nizbrdo svi
ZLOMNISTRI čine isto. Ubace
Jedan golemi balon VJETRA u
kružni tok. U početku to pogura
lovu, to je neka vrsta bića.

ŠEDNJA .. gubi svoju
vrijednost.

Dovraga i ja cu isto tako
likvidirati moju šednju.

To Je neka vrsta
EKONOMSKE PRAZNINE?

NIŠTA u svojem načistijem obliku.

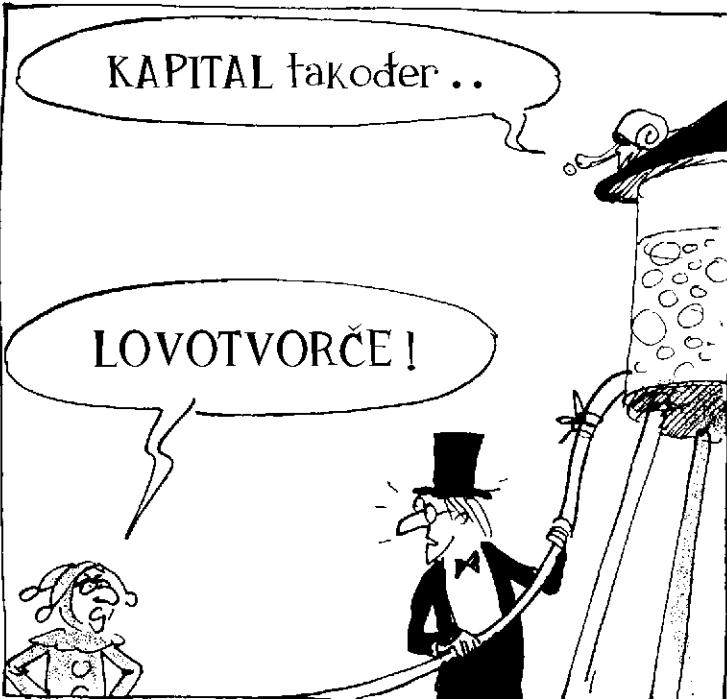
Sve se to ipak nekako
homogenizira, a kao rezultat
LOVA gubi na gustoći.

Cijene rastu.

KAPITAL također ..

LOVOTVORČE !

Kapital je procurio.
Huh, nevaljalac jedan.

Stigli smo u zadnji tren.

Lovotvoreč, potrebni
su mi Vaši kapitali.

Aaa, zaleden!

Nemojte se
praviti blesavi.

Kamo li je samo
nestao?

Ostavio je poruku.

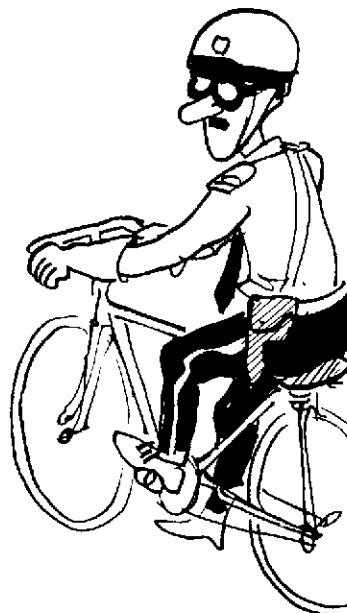
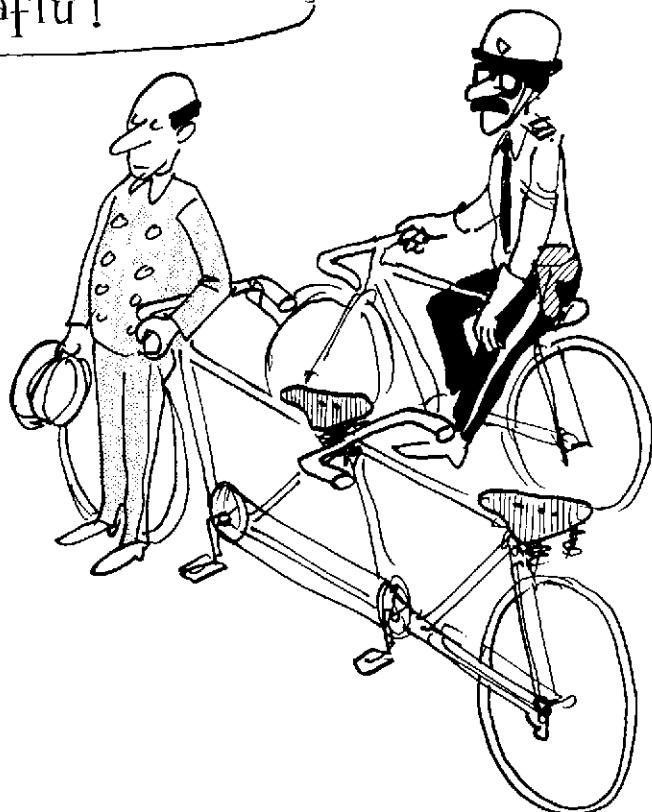
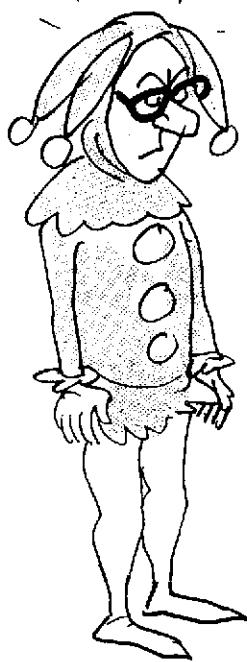
Blokirajte place, smanjite poreze na dobit
tvrtki, socijalna davanja i dajte nam
subvencije neophodne za investicije.

Gosp. Lovotvorac

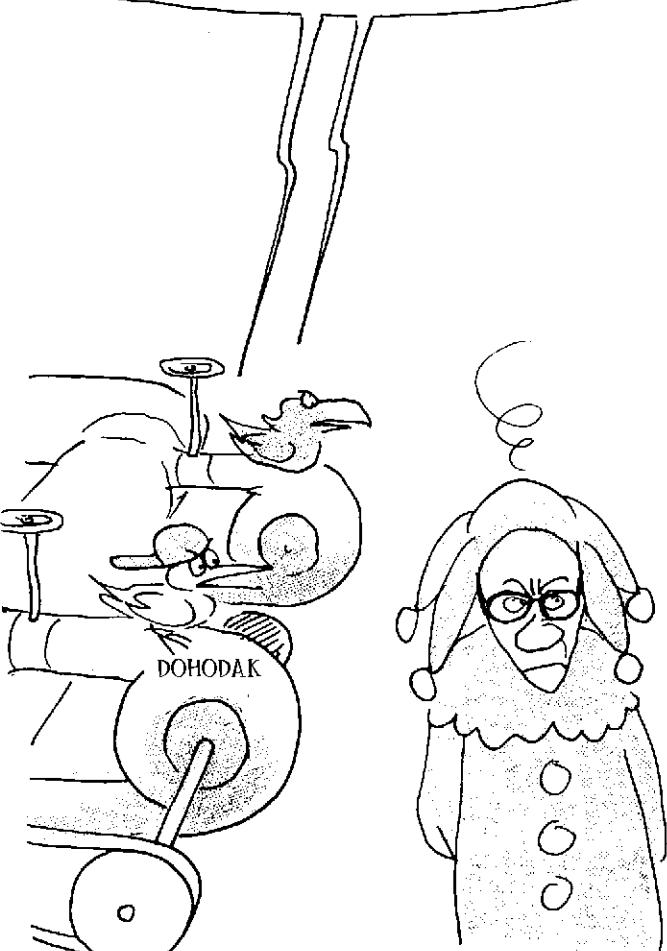

Da ali... KUPOVNA MOĆ će jako pasti. Ljudi će gundati,
a osim toga pumpa potrošnje će još više usporiti.

Počnimo više štedjeti tu
nesretnu naftu!

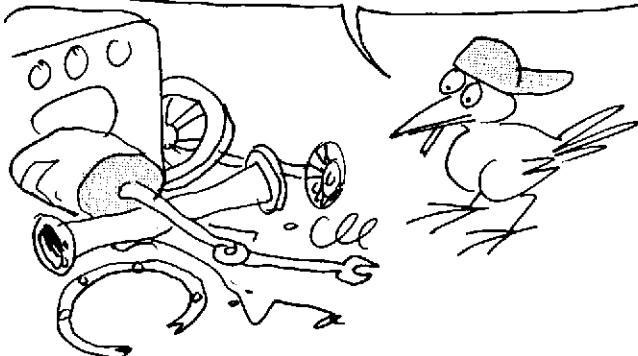

Ova LOVA više ništa ne vrijedi.
Tražimo povećanje prometa.

EPILOG

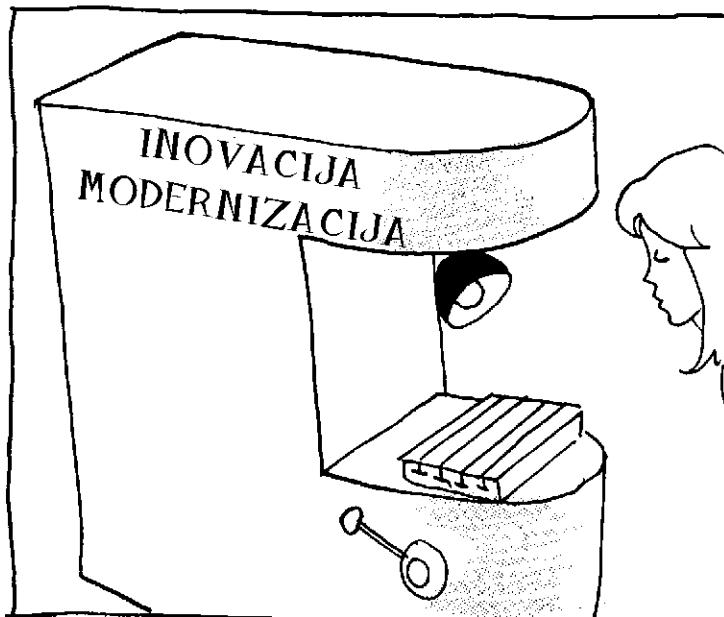
Gle Još Jedna isključena proizvodna jedinica.

Trebalo bi izgraditi jednu drugu... puno drugih...

Gospodine ZLOMNISTRE ..

A da kreiram drugi ministerij ? ili državni sekreterijat ?

Da ?

Gospodine ZLOMNISTRE, jedino rješenje je skok unaprijed. Treba se INOVIRATI, zamisliti nove alate moderne proizvodnje.

Treba se uposliti MAŠTA.

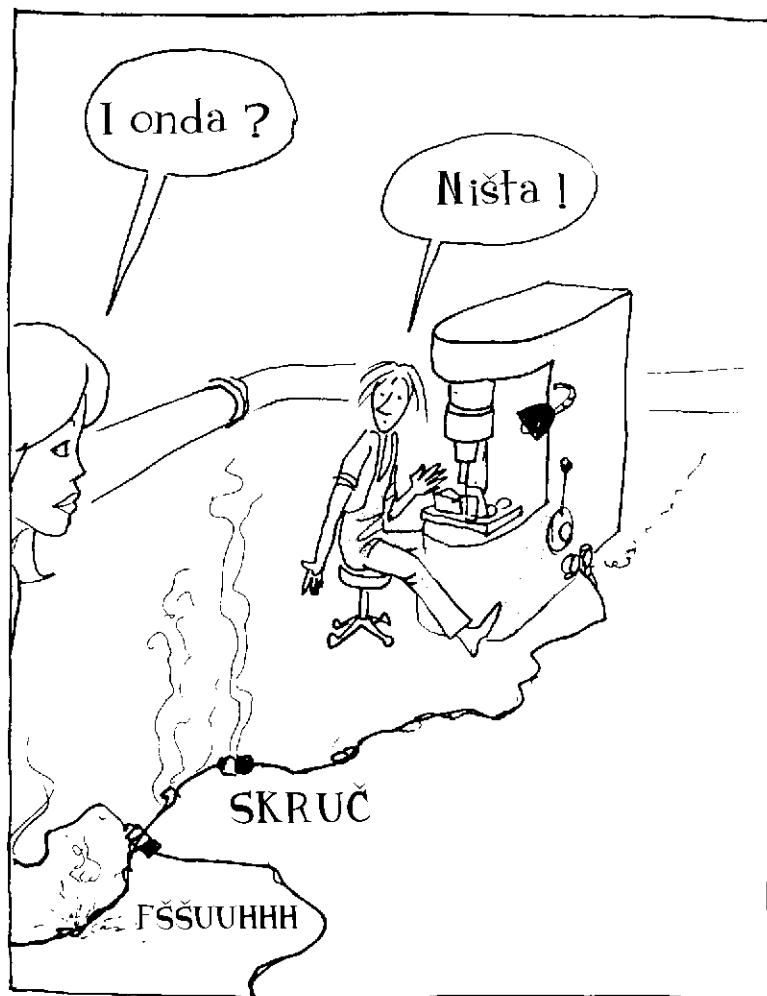

da ... da ... imate pravo.

I onda ?

Ništa !

Kakva drama, u našoj državi, ovo su pravi
GUBICI NA VEZAMA ..

